



# KURIER WILEŃSKI

ŚRODA  
7  
STYCZNIA  
2004 r.

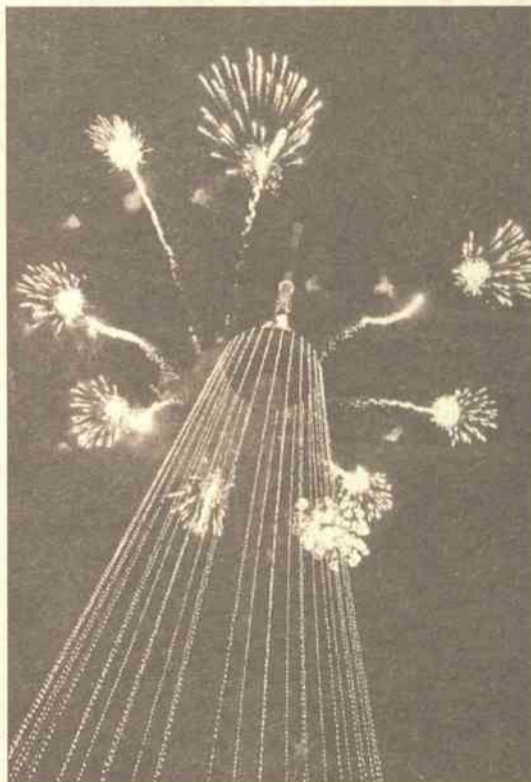
DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 3 (14801)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Duży biznes skupuje kanały telewizyjne

## Czwarta władza na sprzedaż



Mimo twierdzeń, że „telewizja i polityka są sprzecznymi ze sobą pojęciami, tak samo jak spreczne ze sobą są polityka i biznes”, za przynoszący straty finansowe kanał VT grupa „Rubikon” (prezes Andrius Janukonis) wyłożyła jej dotychczasowemu właścicielowi, posłowi Kvietauskasowi (od prawej) 2,3 mln Lt Fot. ELTA

Litewskie kanały telewizyjne, mimo że przynoszą swym właścicielom minimalne zyski lub często nawet straty, stają się pożądanym kąskiem dla dużego litewskiego kapitału, próbującego wywierać swój wpływ na politykę. Mimo to nowi właściciele

przynajmniej oficjalnie zapewniają, że chodzi im jedynie o robienie interesów.

Wczoraj ogłoszono, że grupa „Rubikon” nabyła wileńską regionalną telewizję Vilniaus Televizija. W końcu 2003 roku w ręce koncernu „MG Baltic” przeszedł ogólnokrajowy

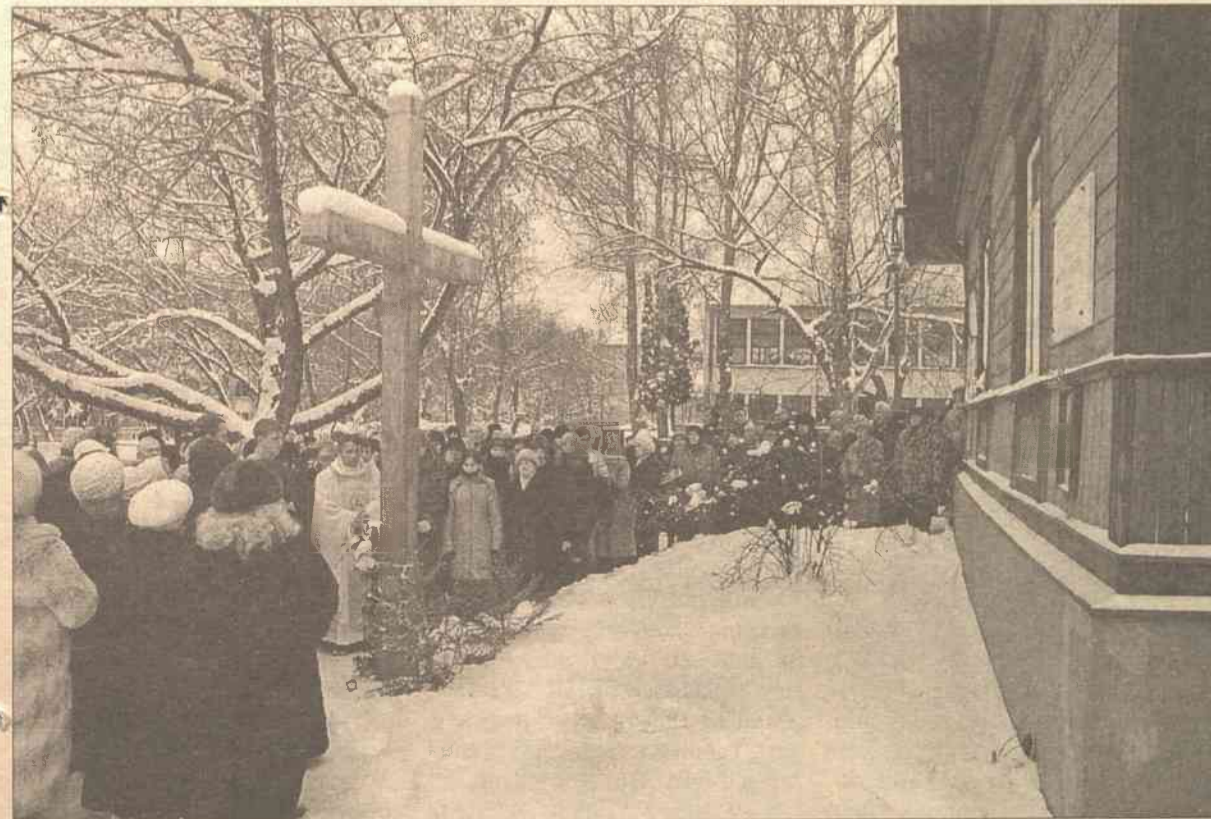
kanal telewizyjny — LNK. Za przynoszący straty finansowe kanał Vilniaus Televizija grupa „Rubikon” wyłożyła jej dotychczasowemu właścicielowi, posłowi na Sejm RL Vytautasowi Kvietauskasowi 2,3 mln Lt. Jak nieoficjalnie twierdzi się, grupa „Rubikon”, będąca właścicielem

około 20 różnych spółek, jest powiązana z liderem Związku Liberalnych Centrystów, merem Wilna Artūrasem Zuokasem. Prawdopodobnie „Rubikon” jest jednym z głównych partnerów dzierżawcy wileńskich sieci ciepłych spółki „Dalkija”.

(Dokończenie na str. 2)

Uroczystości na wileńskim Antokolu

## Powitanie relikwii św. Faustyny



Chwila wmontowania drugiej relikwii w dębowy krzyż

Fot. Marian Paluszkiwicz

„Siostra Faustyna wraca do swego klasztoru” — powiedział ksiądz Dariusz Stańczyk w pierwszym dniu Nowego Roku, rozpoczynając uroczystości powrotu siostry Faustyny w chwale relikwii.

„(...) Dziś już jestem w Wilnie. Małe chałupki — porozrzucone — stanowią klasztor. Trochę mi się wydaje dziwne po józefowskich gmachach. Sióstr tylko osiemnaście. Mały domek, ale wielkie życie wspólne. Wszystkie siostry przyjęły mnie bardzo serdecznie, co mi było wielką zachętą do znoszenia trudów, jakie na mnie czekały. Siostra Justyna nawet wyszorowała podłogę na przyjazd mój (...)” — pisała w swym „Dzienniczku” siostra Faustyna. Po siedemdziesięciu latach, 1 stycznia 2004 roku — harcerka Justyna z Wileńskiego Hufca Maryi im. Pani Ostobramskiej rozdawała czerwone róże wiernym, zebranych na uroczystości wprowadzenia relikwii Świętej do klasztoru na Antokolu.

(Dokończenie na str. 2)

„Kurier Wileński”  
można nabyć  
w sklepach

MI IMA  
MEDIA

MA IMA  
SAULUTĖ

W NUMERZE

Gospodarka — 3

Noworoczne niespodzianki

Początek roku w opinii ekspertów gospodarczych będzie naznaczony wzrostem cen — przede wszystkim na wyroby tytoniowe i paliwo.

Praworządność — 5

Tajemnicza śmierć niemowlęcia

Kownem wstrząsnęła tajemnicza śmierć sześciomiesięcznej dziewczynki. Mimo że ze wstępnych wyników ekspertyzy lekarskiej wynika, iż dziecko zmarło na skutek wrodzonej choroby, nie odrzuca się możliwości, że niemowlę padło ofiarą przemocy.

Zdrowie — 6

Ziarenko pełne zdrowia

Trudno wyobrazić sobie posiłek bez chleba. Obecnie półki sklepowe uginają się od różnorodnych jego gatunków.

Wywiad — 8

Jarosław Wołkonowski:  
o studiach, AK i Żydach

Szeregi Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy wzrosły do pół setki członków (doktorów i doktorów habilitowanych), w drodze są dalsi kandydaci.

Sentencja

Myśleć — to najbardziej niezdrowa rzecz na świecie i można z tego umrzeć, jak z każdej innej choroby. Szczęśliwie jednak myśl nie jest zaraźliwa.

WILDE



9 771 392 04 0004

## KRAJ

## Kalejdoskop aktualności

## Brazauskas proponuje kandydaturę Grybauskaitė

Premier Algirdas Brazauskas potwierdził, że na komisarza Komisji Europejskiej zaproponuje ministra finansów Dalę Grybauskaitė.

„Jest to całkiem realna kandydatura. Uzgadniałem ją z prezydentem i przewodniczącym Sejmu” — przyznał premier we wczorajszym wywiadzie dla Radia Litewskiego. Niemniej szef rządu na razie nie ujawnił, kto zajmie stanowisko obecnej ministra finansów. Kandydatury komisarzy już zgłosiły wszystkie przyszłe kraje UE, z wyjątkiem Litwy.

## Poseł nie zważa na ostrzeżenie Sądu

Członek rządzącej frakcji Nowego Związku (NZ, socjalliberałów) Egidijus Klumbys, komentując uchwałę Sądu Konstytucyjnego o przyznaniu obywatelstwa najhojniejszemu sponsorowi prezydenta Rolandasa Paksasa, publicznie oskarżył sąd o łamanie Konstytucji.

„Moim zdaniem, Sąd Konstytucyjny, pozbawiając obywatelstwa Jurija Borisowa, naruszył Konstytucję Republiki Litewskiej” — oświadczył Klumbys na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie.

„Sąd Konstytucyjny orzekł, że Borisow nie jest obywatelem Litwy. W zasadzie oznacza to pozbawienie obywatelstwa. Sąd Konstytucyjny nie ma prawa pozbawić obywatelstwa tego lub innego obywatela” — zaznaczył.

Klumbys uchwałę SK krytykował mimo poniedziałkowego oświadczenia Sądu Konstytucyjnego, że „zgodnie z Konstytucją żadna instytucja władzy państwowej, żaden urzędnik państwowy, w tym przywódca państwa, nie ma prawa publicznie kwestionować uchwał SK”.

## Premier nie śpieszy z wnioskami

Premier Algirdas Brazauskas nie śpieszy z wnioskami na temat korupcji wśród wysokich rangą urzędników ochrony pogranicza i czeka na powrót ze szpitala szefa Służby Ochrony Granicy Państwowej (SOGP) Algimantasa Songailo.

W ub. tygodniu minister spraw wewnętrznych Virgilijus Bulovas przekazał premierowi sprawozdanie dotyczące przemytu i korupcji w SOGP. W dokumencie wspomniani są wysocy urzędnicy ochrony pogranicza.

„Premier nie chce mówić, dopóki szef SOGP nie powróci ze szpitala, materiał niecałkowicie zadowala premiera, chce on rozmawiać z szefem SOGP” — powiedziała rzeczniczka premiera Nemira Pumprickaitė.

## Rozmowy ze światem przestępczym

Sejmowa Komisja Etyki i Procedur zamierza w przyszłym tygodniu przedstawić Sejmowi informację o wykroczeniach posła Vytautasa Štusauskasa od początku obecnej kadencji parlamentu.

„Chcemy zwrócić uwagę Sejmu na zachowanie się Štusauskasa” — powiedział wczoraj przewodniczący komisji Algimantas Salamakinas.

Istnieje prawdopodobieństwo tego, że wobec stale naruszającego etykę poselską parlamentarzysty może być zainicjowane oskarżenie, co może zaproponować co najmniej 36 parlamentarzystów.

## Uposażenie szefa — 4 644 Lt

Od 1 stycznia br. miał rozpocząć działalność nowy Departament Kontroli Narkotyków przy rządzie, ale jeszcze nie przystąpił do pracy, gdyż nie ma kierownika.

Konkurs na szefa nowego departamentu ma się odbyć w najbliższy piątek — 9 stycznia. Jak podaje służba prasowa rządu, na stanowisko Departamentu Kontroli Narkotyków pretenduje pięciu kandydatów. Ich nazwiska nie są podawane do wiadomości publicznej. Uposażenie szefa departamentu sięga 4 644 Lt miesięcznie. Ogółem na działalność Departamentu Kontroli Narkotyków rocznie przeznaczony jest ponad milion litów. Zatwierdzono 20 etatów.

## Nieplanowane posiedzenie Sejmu

Na decyzję zarządu sejmowego w przyszły poniedziałek parlament zbierze się na nieprzewidziane posiedzenie, którego porządek dzienny zostanie zatwierdzony później.

Na razie na tym posiedzeniu nie planuje się omawiania spraw, związanych z oskarżeniem prezydenta.

(BNS)

## Uroczystości na wileńskim Antokolu

## Powitanie relikwii św. Faustyny

(Dokończenie ze str. 1)

Trzydzieści trzy róże symbolizowały lata życia zacnej Zakonnicy.

Procesja, na czele z księdzem Dariuszem i harcerzami, ruszyła od bramy wjazdowej, przy ulicy Grybo 29 w kierunku drewnianego domku, jedynego, który zachował się po zabudowaniach klasztornych Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Wilnie.

Dzień — 1 stycznia — ksiądz obrał nieprzypadkowo. Otóż, w pierwszym dniu Nowego Roku 2002, w godzinach wieczornych, w dotąd niezbadanych okolicznościach — w klasztorze na Antokolu wybuchł pożar. Drewniany budynek także płonął 2 i 3 stycznia. W sposób cudowny ocalał. Wtedy też trafił do szpitala starszy wilnianin Tadeusz Żyłowski, który przez 55 lat mieszkał w lewym skrzydle budynku i bronił tego miejsca przed chuliganami etc. w latach władzy radzieckiej.

Zmarł 30 grudnia 2002 roku. 3 stycznia ub. roku wierni modlący się w klasztorze odprowadzali skromnego człowieka, zesłańca, wspaniałego ojca, miłośnika muzyki poważnej — w ostatnią drogę.

Powyższe wydarzenia, jak również 70. rocznica przybycia siostry Faustyny do Wilna, wyznaczyły czas najlepszy na sprowadzenie relikwii, która za sprawą ks. Dariusza Stańczyka przybyła z Rzymu. Relikwiarz, zawierający cząstkę z kości Siostry Faustyny, zostanie na zawsze w małej kapliczce we wnętrzu klasztoru. Kapliczkę tę wykonał w sposób mistrzowski p. Aleksander Czikielów.

Wczoraj, podczas uroczystej Mszy św. z okazji Objawienia Pańskiego, z udziałem licznie zgromadzonych wiernych z Wilna i okolic, w obecności władz samorządu rej. wileńskiego — mera p. Leokadii Janušauskienė, admi-



Ksiądz Dariusz Stańczyk umieszcza Relikwię Świętej Faustyny w specjalnej kapliczce  
Fot. Marian Paluszkiwicz

nistratora Edwarda Punczewicza, starostów i pracowników, posła na Sejm RL Waldemara Tomaszewskiego — mała relikwia w srebrnym medaliku została wmontowana w dębowy krzyż, postawiony w Niedziele Chrystusa Króla 2003 roku.

— Każdy tu będzie mógł przyjść i pomodlić się przed relikwią św. Faustyny, która odtąd będzie znów obecna na Antokolu. Pod przysze Sanktuarium Bożego Miłosierdzia na Antokolu jest już przygotowana w Krakowie duża relikwia, kość o długości 5-7 cm — zaznaczył w swojej homilii ks. Dariusz Stańczyk.

Relikwie są po to, by poprzez wizualne obcowanie z danym świętym człowiekiem mógł wzmacniać swoją wiarę i otrzymywać szczególne łaski uzdrowienia. Obecnie każda relikwia, przekazywana kościołom lub kaplicom, jest rejestrowana w katalogach Kongregacji do Spraw Kultu i Świętych. Wilno od wieków ceni posiadanie relikwii św. Kazimierza Królewicza,

patrona Litwy. W ostatnich tygodniach Warszawa przyjmowała z największymi honorami relikwie św. Andrzeja Apostoła. Ludzie od dawna nawet ziemię z grobów swych ojców zabierali ze sobą do kraju emigracji.

W uroczystość Objawienia Pańskiego ks. Dariusz Stańczyk udzielił błogosławieństwa ludowi wileńskiemu relikwią św. Faustyny, którą wierni z pobożnością później ucałowali.

Ksiądz poświęcił dary, ofiarowane klasztorowi na Antokolu przez Sekretariat Episkopatu Polski: mszał, lekcjonarze, ornaty, alby i szaty kielichowe. Amerykańska rodzina z Pensylwanii ofiarowała małą gablotkę z ręcznie malowaną biżuterią Indian.

Dzień Trzech Króli zapisał się w historii Wilna i każdego czciela Jezusa Miłosiernego nie tylko wyjątkową frekwencją młodzieży i osób starszych, ale też łzami i wzruszeniem pełnym nadziei...

Alina Lassota

## Duży biznes skupuje kanały telewizyjne

## Czwarta władza na sprzedaż

(Dokończenie ze str. 1)

Ubiegłoroczne obroty „Rubikon” szacuje się na 150 mln Lt.

Jednak, jak zapewnił wczoraj prezes zarządu „Rubikon” Andrius Janukonis, nabycie telewizyjnego kanału jest związane z budowanym przez jedną ze spółek, wchodzących w skład „Rubikon”, centrum rozrywkowego na 10 000 osób. Jak twierdzą nowi właściciele Vilniaus Televizija, kanał będzie między innymi transmitował imprezy, jakie mają odbywać się w budującym się za 70 mln Lt centrum. W samą telewizję w tym roku będzie zainwestowane jedynie 1 mln Lt. Za te pieniądze zostanie nabyty nowy sprzęt oraz nieco odnowiona ramówka telewizyjna.

Byli właściciel i założyciel Vilniaus Televizija, poseł Vytautas Kvietauskas, któremu ostatnio nie bardzo udawały się „telewizyjne” interesy, ku zdumieniu dziennikarzy oświadczył wczoraj, że „telewizja i polityka są sprzecznymi ze sobą pojęciami, tak samo jak spreczne ze sobą są polityka i

biznes”. Socjalliberał Kvietauskas zamierza startować w tegorocznych wyborach do Europarlamentu.

Neoficjalnie twierdzono, że telewizję Kvietauskasa wcześniej zamierzał nabyć jeden z najbogatszych litewskich przedsiębiorców, prezes koncernu „Achemos grupė” Bronislovas Lubys. Jednak negocjacje zostały zerwane z powodu zbyt wygórowanej ceny. Za deficytowy kanał żądano początkowo prawdopodobnie 8 mln Lt.

Kojarzony z obecnym prezydentem Litwy Rolandasem Paksasem litewski koncern „MG Baltic” w końcu minionego roku za utrzymywaną w tajemnicy kwotę nabył ogólnokrajowy kanał telewizyjny — LNK. Jednak dla sfinansowania transakcji koncern musiał zaciągnąć pożyczkę w wysokości 30 mln Lt, którą udzieliły mu trzy litewskie banki: „Sampo”, „Nord LB Lietuva” i „Vilniaus bankas”. Pozostała część „MG Baltic” zapłacił własnymi pieniędzmi. Jak i w sytuacji z Vilniaus Televizija, nowi gospodarze LNK twierdzą, że

priorytetem nr 1 tej transakcji są względy ekonomiczne. Wiceprezes „MG Baltic” Raimondas Kurlanskis oświadczył, że firma będzie dążyła do zwrotu inwestycji, a nie do wpływów na treść programów telewizyjnych. „MG Baltic” będzie dbał o to, aby LNK pozostawał niezależnym od politycznych i biznesowych interesów.

Jak prognozuje się, w obydwu wypadkach stacjom telewizyjnym będzie wyjątkowo trudno zachować polityczną neutralność, szczególnie w tym roku, gdy na Litwie planuje się przeprowadzić minimum dwie kampanie wyborcze — do Europarlamentu i Sejmu RL. A w wypadku, gdyby doszło do przedterminowego usunięcia z Urzędu Prezydenta Rolandasa Paksasa, to Litwę czekają również wybory głowy państwa. Rola mass mediów, nazywanych tradycyjnie czwartą władzą, będzie więc miała szczególne znaczenie w kształtowaniu zarówno władzy ustawodawczej, jak i wykonawczej.

Robert Mickiewicz

KURIER  
WILEŃSKIAdres redakcji  
Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius,  
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

## Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).

Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — „Pocopotek”, Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Jan Sienkiewicz — społeczeństwo, Irena Mikulewicz — Samo życie, Robert Mickiewicz — praworządność, Waleria Dunowska — sport, Edyta Szafkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. socjalekniczną, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).

Wanda Zajczkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt). Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji. Sekretarz odpowiedzialny Wanda Zajczkowska

Wydawca VŠĮ „Vilniaus žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”  
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Już zdrożało paliwo. Kolej na papierosy, ogrzewanie...

# Noworoczne niespodzianki

Początek roku jest naznaczony wzrostem cen — przede wszystkim na wyroby tytoniowe i paliwo. Niewątpliwie nastąpi podwyżka cen również na większość innych towarów. Za cztery miesiące jest zapowiadana podwyżka cen na energię ciepłą. Użytkownicy ten skok najbardziej odczują jesienią, tuż po rozpoczęciu sezonu grzewczego.

Oprócz tego już w początkach stycznia zdrożeją usługi niektórych banków, zaś od 1 maja, kiedy Litwa stanie się członkiem Unii Europejskiej, zdrożeją też podróże do krajów UE oraz innych krajów świata. Podniosą się ceny na niektóre leki, na alkohol etylowy.

## Wzrost cen kosztem wzrostu wynagrodzeń

Jednakże wraz ze wzrostem cen na towary i usługi, wzrosną również wynagrodzenia. Już zapadła decyzja, że od 1 maja średnio o 100 litów zostaną zwiększone wypłaty dla ponad 200 tysięcy pracowników instytucji budżetowych. Natomiast minimalne miesięczne wynagrodzenie wyrośnie z 450 do 500 litów. Od 1 lipca na każde dziecko w wieku od 3 do 7 lat władza co miesiąc będzie wypłacać po 50 Lt. Zostaną zwiększone również zasiłki, renty i emerytury starcze, zapomogi dla sierot, świadczenia z tytułu macierzyństwa (ojcostwa).

Władze zapowiadają, że skutecznie będzie kontynuowana zapoczątkowana w roku ubiegłym reforma systemu emerytalnego — pracujący i ubezpieczeni z tytułu ubezpieczenia społecznego do 1 lipca będą mogli podjąć decyzję o zawarciu umowy z prywatnymi funduszami emerytalnymi. Niemało nowości w 2004 roku czeka działające na Litwie spółki — od 1 stycznia wejdzie w życie znowelizowana Ustawa o

„Grüne Woche 2004”

## „HORN Premium” na targach w Berlinie

W dniach 16-25 stycznia br. na odbywających się w Berlinie największych europejskich targach artykułów żywnościowych, produkcji rolnej i sadownictwa „Grüne Woche 2004” (Zielony tydzień 2004), swoją produkcję wystawi jedna z największych na Litwie spółek — „Ragutis”. Na oryginalnym, przypominającym litewską etnograficzną zagrodę,



W ciągu jednej nocy cena na olej napędowy wzrosła prawie o 14-16 centów!  
Fot. Marian Paluszklewicz

spółkach akcyjnych oraz poprawki do Ustawy o rozliczeniach finansowych przedsiębiorstw.

## Skok cen produktów bazowych

Wywiązując się z zobowiązań wobec Unii Europejskiej Litwa od 1 stycznia podnosi akcyzy na towary. Z tego względu zdrożeją papierosy, benzyna silnikowa, gazol, nafta.

Prognozuje się, że litr benzyny na stacjach paliwowych średnio zdrożeje o 6 centów (2,6 proc.), oleju napędowego — 14 centów (6,9 proc.).

Tuż po nocy noworocznej, po uprawomocnieniu się nowej akcyzy, litr oleju napędowego kosztował o 16 ct więcej, benzyna zaś o 6 ct. Na wileńskich stacjach paliwowych litr benzyny A92 kosztował 2,32-2,38 Lt, A95 2,37-2,45 Lt, zaś litr oleju napędowego 2,28-2,34 Lt! Jednakże nie wszystkie stacje paliwowe tak gwałtownie odreagowały na skok cen. Jak nas nieoficjalnie poinformo-

wano na jednej z wileńskich stacji paliwowych, przez pierwsze dwa dni nowego roku pojedyncze stacje paliwowe sprzedawały paliwo z zapasów nabytych po starej cenie. Na innych stacjach obfite śniegi po prostu uniemożliwiły personelowi obsługującemu zmianę szyldów, zawierających aktualne cenniki.

W przyszłości ceny paliw będą zależały przede wszystkim od cen „Mažeikių nafta”, jednakże prawdopodobnie bazowa cena hurtowa paliw w styczniu nie ulegnie zmianie.

Paczka papierosów z zależności od ich jakości, zdrożeje o 0,24-0,35 litra. Według obliczeń Ministerstwa Finansów, średnio cena detaliczna na papierosy niższej klasy z filtrem, produkowane na Litwie, wzrosło o 11 proc., bez filtru — 12 proc., zaś papierosy najwyższej klasy z filtrem importowane oraz produkowane w kraju — o 9 procent. Poprawki do Ustawy o akcyzie przewidują, że akcyza na benzynę silnikową wzrosła z 1250 litów do 1318, na naftę — z 720 do

1002 litów, a gazoliny z 860 do 1002 litów za tonę.

## Zobowiązanie wobec UE

Chociaż na razie nie nastąpiły od pół roku zapowiadane drastyczne podwyżki cen na niektóre artykuły żywnościowe i wyroby użytku codziennego, każdy dokładnie rozumie, że podwyżka produktów bazowych pociągnie za sobą taką zmianę.

Zwiększenie cen na wymienione produkty — to zobowiązanie Litwy wobec Unii Europejskiej. Ale przy okazji windowania akcyzy, budżet państwowy w ciągu roku dodatkowo uzyska ok. 25 mln litów dochodu.

Od stycznia br. nadal będzie obowiązywała 9-procentowa taryfa podatku VAT (PVM) na energię ciepłą. Ale już od 1 maja taryfa ta zostanie podniesiona do 18 procent. Dla przykładu miesięczna opłata za ogrzewanie standartowego mieszkania w Wilnie o powierzchni 65 metrów kwadratowych wzrosła o 15 litów. Po uprawomocnieniu się znowelizowanej Ustawy o spółkach akcyjnych, zostaną rozszerzone kompetencje organów zarządzania spółek i nieznacznie będą ograniczone prawa drobnych akcjonariuszy.

Natomiast zgodnie z poprawkami do Ustawy o rozliczeniach finansowych przedsiębiorstw, spółki sporządzając rozliczenia finansowe, od 2004 roku będą zobowiązane do uzupełnienia tych sprawozdań o raporty na temat zmian kapitału własnego, zaś część spółek będzie mogła dostarczać krótkich raportów finansowych.

Spółki, których akcje są notowane na giełdzie, porządkować rachunkowość i przygotowywać rozliczenia finansowe według międzynarodowych standardów będą musiały dopiero od stycznia 2005 roku. Irena Mikulewicz

## Ceny żywności

na targowisku Hale  
w Lt za 1 kg/litr

### Mięso i wędliny

Szynka wieprzowa z kością	7-8
Szynka wieprzowa bez kości	8-9
Żeberka wieprzowe	7
Wołowina bez kości	8
Wołowina z kością	4,50-7,50
Wątróbka wieprzowa	2,90-3,30
Wątróbka wołowa	3,50
Baranina	17-18
Cielęcina bez kości	10
Cielęcina z kością	9
Boczek wieprzowy świeży	4,50-7
Szab	12
Karkówka	11
Słonina świeża	3,50-7
Kurczaki mrożone	4,70
Kurczaki świeże	4,90
Kurcze udka	4,90
Wątróbka kurza	2,19
Udka indycze	6,90
Indycze filety	14
Wątróbka indycza	7,90
Szynka wędzona	11
Indycza szynka wędzona	13,90
Poładwica wędzona	13-14
Słonina wędzona	4,50-8

### Nabiał

Mleko	1-1,20
Twaróg	5-6
Śmietana	6
Jajka	2,20-3,20
Jajka wiejskie	4

### Warzywa i owoce

Ziemniaki	0,50-0,60
Marchew	0,80
Buraczki	0,60
Kapusta	0,50-0,60

J. T.

## Plus minus

### Jeden właściciel — jedna spółka

Zgodnie z Ustawą o spółkach prywatnych, która wejdzie w życie na początku stycznia, przedsiębiorcy mogą zostać właścicielami tylko jednej spółki prywatnej. Przedsiębiorcy, do których należy kilka spółek prywatnych w ciągu dwóch lat powinni je zreorganizować w jedną spółkę, lub pozostawiając jedną spółkę inne przebudować, zlikwidować lub odstąpić.

Dotychczas spółka prywatna była jedyną formą prawną

przedsiębiorstwa, nieregulowaną specjalną ustawą. Z danych Centrum Rejestru wynika, że na początku grudnia ubiegłego roku na liście figurowało 77,7 tys. przedsiębiorstw indywidualnych. Właściciele spółek za powinności spółek odpowiadają całym swym mieniem.

### Model stosunku: podatnik i administrator

Zmierzając do jakościowego utrwalenia modelu stosunków podatkowych i administratorów Mini-

sterstwo Finansów proponuje przyjąć nową redakcję Ustawy o administrowaniu podatków, która mogłaby wejść w życie w połowie br.

— Podstawowym i najważniejszym celem tej ustawy jest zbilansowanie praw i obowiązków płatników podatków i ich administratorów — mówi wiceminister finansów Vitas Vasiliauskas. Jego zdaniem nowa ustawa od podstaw mogłaby zmienić rolę administratora podatków, wpłynąć na to, że administrator bardziej elastycznie by się dostosował do zmieniających się warunków, stał się pomocnikiem

smaku, mocnej pianie, rozlewane do półlitrowych puszek i butelek. Tuż po pojawieniu się na rynku, na targach międzynarodowych „AgroBalt” piwo to zostało odznaczone złotym medalem. Obecnie spółka produkuje trzy rodzaje piwa „HORN”: „HORN Pils” o 4,7 proc. zawartości alkoholu, „HORN Premium” o mocy 5,2 i „HORN Imperial Porteris” o mocy 7,4 proc.

i partnerem podatnika, nie zaś jego nadzorca.

### Ciężar podatkowy maleje

Z dniem 1 stycznia wraz z utratą mocy prawnej Ustawy o podatku o stoiskach handlowych, właściciele miejsc handlowych na targowiskach zostaną zwolnieni od podatku „od miejsca”.

Dotychczas taki podatek płacili spółki, które korzystały z miejsc handlowych, przeznaczonych do handlo-

Udział w krajowym rynku piwowarskim tego jednego z najbardziej nowoczesnych na Litwie przedsiębiorstw obecnie wynosi 10,1 proc. Producenci artykułów żywnościowych i napojów z całego świata korzystają z targów w celu promowania swego wizerunku oraz poszukiwania nowych rynków zbytu swojej produkcji.

Inf. wł.

wania artykułami przemysłowymi i towarami nieżywnościowymi. Swoją drogą spółki opodatkowują osoby, które sprzedają na targowiskach.

Zdecydowano, by odmówić się od podatku od miejsca handlowego, ponieważ właściciele stoisk płacą i podatek od dochodu, i podatek za ziemię.

Z powodu likwidacji tego podatku do budżetu nie wpłynie ok. 7,5 mln litów. Najwięcej — 3,5 mln Lt — zbierał Samorząd m. Wilna, ponieważ na jego terenie funkcjonują dwa największe targowiska — Rynek Kalwaryjski i Gariūnai. Opr. I. M.

## Polska

## Plan premiera

„Dziś premier kieruje rządem, ale wiem, że ma plan podzielenia obowiązków, które na nim spoczywają” — powiedział wczoraj prezydent Aleksander Kwaśniewski dziennikarzom w Narodowym Banku Polskim w Warszawie.

Prezydent wyraził też przekonanie, że rehabilitacja szefa rządu przebiega dobrze i dodał, że „premier powróci do aktywności szybciej niż sądzimy”. „Tego mu życzę z całego serca” — podkreślił. W poniedziałek w Radiu Zet Kwaśniewski powiedział, że gdyby był dzisiaj na miejscu Leszka Millera, to musiałby się zastanowić tylko nad jedną sprawą: „czy w tej sytuacji zdrowotnej, w której się znalazł, rzeczywiście ten ogromny wysiłek połączenia funkcji szefa partii i szefa rządu jest możliwy”.

## Żołnierze wyjechali do Iraku

300-osobową grupę żołnierzy, którzy wejdą w skład międzynarodowej dywizji w Iraku, pożegnano wczoraj w Bydgoszczy. Byli wśród nich wojskowi 1. Korpusu Zmechanizowanego i 4. Pułku Dowodzenia w Bydgoszczy, a także z garnizonów: Białobrzegi, Pruszcz Gdański, Sieradz i Wrocław.

„Zegnamy tylko część żołnierzy odlatujących w rejon misji, w większości żołnierzy garnizonu Bydgoszcz. Jednak to oni będą stanowić kręgosłup i nerw całej dywizji” — powiedział w czasie uroczystego apelu dowódca 1. Korpusu Zmechanizowanego i Pomorskiego Okręgu Wojskowego gen. dyw. Zbigniew Głowienka.

## „Od Picassa do Warhola”

102 prace tuzów światowego malarstwa można oglądać wczoraj w Muzeum Narodowym w Poznaniu na wystawie „Od Picassa do Warhola. Grafiki Mistrzów 1964-2003”.

Na wystawie dzieł pochodzących z kolekcji jednej z najbardziej prestiżowych galerii na świecie — Galerii Marlborough z Nowego Jorku pokazano prace 28 artystów, m.in.: Pabla Picassa, Ando'ego Warhola, Francisa Backona, Aleksa Katza. Pokazano również prace Magdaleny Abakanowicz, jedynej Polki wśród artystów, których prace są prezentowane na wystawie. Autorem scenografii ekspozycji jest znany plastyk Andrzej Okńczyc.

## Rocznica Kornela Makuszyńskiego

Jutro mija 120. rocznica urodzin twórcy Koziołka Matołka, prozaisty i publicysty, Kornela Makuszyńskiego.

Makuszyński urodził się 8 stycznia 1884 roku w Stryju na Ukrainie. Ukończył Gimnazjum im. Długosza we Lwowie, polonistykę i romanistykę na lwowskim Uniwersytecie Jana Kazimierza, studiował także na paryskiej Sorbonie. Zadebiutował w 1908 roku tomikiem wierszy „Połów gwiazd”. Czytelnicy uwielbiają stworzoną przez niego kozę w czerwonych spodkach — Koziołka Matołka, który po całym świecie szuka Pacanowa, gdzie kują kozy.

Odebrano sygnały z „czarnej skrzynki” rozbitego Boeinga

## Fatalny kurort

Francuskie ekipy poszukiwawcze odebrały sygnał z „czarnej skrzynki” Boeinga 737, który w sobotę runął do Morza Czerwonego tuż po starcie z egipskiego kurortu Szarm el-Szejk — podały wczoraj francuskie władze.

Nie potwierdziły jednak wczorajszej informacji urzędowej egipskiej agencji prasowej MENA, że rejestrator parametrów lotu został już zlokalizowany.

Z katastrofy samolotu egipskiego towarzystwa Flash Airlines nikt się nie uratował. Na pokładzie było 148 osób, w tym 133 francuskich turystów, powracających do domu z urlopu w Szarm el-Szejk.

Po dokładnym umiejscowieniu „czarnej skrzynki” (a właściwie „zamierzają skrynek”) Pracy zamierzają wydobyć je przy po-

mocy zdalnie sterowanego podmorskiego robota.

„Odebrali sygnał, który może pochodzić od czarnej skrzynki, ale nie zlokalizowali skrynek, odebrali po prostu sygnał. Będą nadal próbowali zlokalizować skrzynki, a gdy to nastąpi, użyją robota” — powiedział Reuterowi przedstawiciel francuskich władz.

Dodał, iż trzeba jeszcze ustalić charakter sygnału. Jak się przypuszcza, wrak samolotu wraz z ciałami większości ofiar, spoczywa na głębokości około 400 metrów.

Rozmówca Reutera nie mógł potwierdzić doniesień MENA, iż zlokalizowano już rejestrator parametrów lotu. „Nie mamy żadnej informacji na ten temat. Wiemy tylko, że odebrali słaby sygnał” — zaznaczył.

Dwóch Francuzów zginęło w Iraku

## Kraj targany wojną

Dwóch Francuzów zginęło, a jeden został ranny w poniedziałek wieczorem w Faludży, w środkowym Iraku — poinformował wczoraj rzecznik prasowy francuskiej MSZ, Herve Ladsous.

„Francuskie władze dowiedziały się z przerażeniem o brutalnym zamordowaniu dwóch swych obywateli w Faludży i zranieniu trzeciego” — powiedział prasie Ladsous.

„Według pierwszych informacji, byli to pracownicy prywatnych firm amerykańskich, odbudowujących infrastrukturę publiczną w okolicach Bagdadu” — dodał rzecznik.

Źródła dyplomatyczne podały, że Francuzi jechali drogą w kierunku wielu pojazdów. Samochód, którym się poruszali, zatrzymał się z powodu awarii. W tym momencie został ostrzelany przez osoby znajdujące się w innym samochodzie.

Natomiast w starciach, do których doszło także wczoraj w Basrze, na południu Iraku, między iracką policją a domagającymi się zasiłku byłymi żołnierzami armii Saddama

Husajna, zostało rannych co najmniej 10 osób.

Około 400 byłych żołnierzy udało się do jednego z banków w Basrze, aby żądać wypłaty zasiłku z okazji przypadającej na wczoraj 83. rocznicy utworzenia armii irackiej.

Demonstranci usiłowali wejść do budynku siłą, a chroniący go policjanci otworzyli ogień, raniąc co najmniej 10 osób — podali świadkowie zdarzenia.

Rzecznik prasowy armii brytyjskiej, który kontroluje miasto, David King, potwierdził, że doszło do demonstracji. „Teraz to się już uspokoiło” — powiedział AFP.

Amerykański administrator cywilny w Iraku Paul Bremer rozwiązał w maju 2003 roku 350-tysięczną armię i służby wywiadowcze reżimu Saddama.

Koalicja przekazała odprawy zwolnionym żołnierzom, jednak często dochodzi do gwałtownych demonstracji, podczas których dawni wojskowi domagają się włączenia w struktury nowej, utworzonej przez Amerykanów armii.

RSF: W 2003 zginęło 42 dziennikarzy

## „Czarny rok” dla prasy

Rok 2003 był czarnym rokiem dla prasy — ogłosiła wczoraj paryska organizacja Reporterzy bez Granic (RSF), informując o śmierci w tym czasie 42 dziennikarzy, najwięcej od 1995 r.

W swoim corocznym raporcie RSF podała, że w ubiegłym roku zginęło 42 dziennikarzy, o 17 więcej niż w 2002 roku. Co najmniej 1.460 padło ofiarą agresji i gróźb. RSF naliczyła w ubiegłym roku 501 przypadków oceniania materiałów dziennikarskich.

Według danych na dzień 1

stycznia 2004 roku, w więzieniach na całym świecie przebywa 124 dziennikarzy.

Liczba dziennikarzy zabitych w ubiegłym roku (42) jest najwyższa od 1995 roku, gdy zginęło 49 dziennikarzy, w tym 22 w Algierii.

Organizacja podkreśla znaczny wzrost przypadków oceniania materiałów dziennikarskich. Wiąże ten fakt z walką z terroryzmem i z przepisami antyterrorystycznymi, wprowadzonymi przez część krajów po zamachach 11 września 2001 roku w USA.



Z katastrofy samolotu egipskiego towarzystwa Flash Airlines nikt się nie uratował. Na pokładzie było 148 osób, w tym 133 francuskich turystów, powracających do domu z urlopu w Szarm el-Szejk Fot. EPA-ELTA

W eksplozji w Kandaharze zginęło 12-15 osób

## Robota talibów

W wybuchu bomby w Kandaharze na południu Afganistanu zginęło wczoraj 12-15 osób, w większości dzieci — podały afgańskie źródła: policja i naoczni świadkowie. Około 45 osób zostało rannych.

Rzecznik armii w Kandaharze generał Abdul Wasi, cytowany przez agencję Reutera, jednoznacznie ocenił wybuch jako „akt terroru”.

Według jednych źródeł, eksplodował samochód-pułapka, zaparkowany w centrum miasta, niedaleko głównej bazy armii w Kandaharze. Inne źródła mówią, że bomba została umieszczona na rowerze. Agencja Reutera zastrzeżona, że ofiarami zamachu są wyłącznie Afgańczycy. Wybuch zniszczył też kilka samochodów, a z okien okolicznych domów powypadały szyby.

Jednym z zabitych jest kierowca ciężarówki, uznanej przez świadków za samochód-pułapkę.

Policja afgańska tuż przed wybuchem zlokalizowała inną bombę, podłożoną w tej samej części miasta — ładunek eksplodował nie powodując ofiar w ludziach.

Drugi wybuch nastąpił w momencie, gdy na miejscu udaremnionego zamachu zaczęli gromadzić się gapie. Wśród cie-

kawskich było wiele dzieci, które właśnie około południa miejscowego czasu (rano naszego czasu) wyszły po lekcjach z pobliskiej szkoły. Właśnie wśród nich wybuch spowodował najwięcej ofiar.

Ranni zostali umieszczeni w szpitalu miejskim, a także w znajdującym się w rejonie lotniska pod miastem wojskowym szpitalu amerykańskim. Część ofiar śmiertelnych to ludzie, którzy zmarli już w szpitalach.

Na miejscu aresztowano osobę, podejrzaną o udział w wybuchu — policja afgańska nie podała jednak bliższych informacji na temat podejrzanego. „To była robota talibów. Ten człowiek wyglądał na talibańskiego bojownika” — powiedział obecny na miejscu wydarzeń afgański żołnierz Amanullah Popolaj, cytowany przez Associated Press.

Kandahar był główną bazą afgańskich talibów — nadal ich wpływy w mieście są poważne.

Pozostający w ukryciu talibowie zapowiadali, że będą likwidować zarówno obcych żołnierzy, jak i personel międzynarodowych agend pomocy oraz współpracujących z cudzoziemcami Afgańczyków.

W poniedziałek w tym samym mieście w walkach między zważnionymi watażkami zginął jeden z lokalnych dowódców.

Porozumienie Izraela z Turcją

## „Woda za broń”

Izrael i Turcja zawarły w poniedziałek porozumienie w sprawie dostaw tureckiej wody pitnej do Izraela w zamian za izraelski sprzęt wojskowy — podał wczoraj londyński „Guardian”.

Gazeta pisze, że porozumienie — nazwane „Woda za broń” — zostało podpisane w czasie wizyty w Izraelu delegacji tureckiego resortu energetyki.

Jak podaje „Guardian”, Izrael

w najbliższym czasie zbuduje flotę tankowców, które transportować będą w ciągu 20 lat z tureckiej Anatolii — z rzeki Manavgat — rocznie około 50 mln m<sup>3</sup> wody. W zamian Turcja otrzyma pewną liczbę izraelskich czołgów oraz technologie wykorzystywane w lotnictwie wojskowym”.

Turcja od 1996 r. jest jednym z sojuszników Izraela w regionie. Oba kraje podpisały porozumienie o współpracy wojskowej.

Pogranicznicy ujawnili ponad 800 naruszeń granicy

## W oczekiwaniu na UE

W ubiegłym roku pogranicznicy zapobiegli 803 naruszeniom litewskiej granicy państwowej i zatrzymali ponad tysiąc naruszcycieli granic.

Jak informuje Służba Ochrony Granicy Państwowej (SOGP), ponad połowę naruszeń granicy państwowej funkcjonariusze w 2003 r. stwierdzili na przyszłej zewnętrznej granicy Unii Europejskiej — 341 na granicy z Białorusią oraz 70 na granicy z obwodem kaliningradzkim Rosji.

W 2002 r. na tych odcinkach pogranicznicy ustalili odpowiednio 377 i 49 podobnych naruszeń.

W ubiegłym roku na granicy z Polską odnotowano 139 naruszeń granicy (w 2002 r. — 149), na granicy z Łotwą — 160 (118), na lotniskach — 75 (81), na wybrzeżu — 18 (23).

Większość naruszeń granicy państwowej — 771 — w ubiegłym roku stwierdzono na lądzie.

Jak podaje komunikat, w ubiegłym roku litewscy pogranicznicy zatrzymali 1003 naruszcycieli granicy państwowej, którzy różnymi nielegalnymi sposobami



Większość naruszeń granicy państwowej — 771 — w ubiegłym roku stwierdzono na lądzie  
Fot. ELTA

usiłowali dostać się do kraju bądź wydostać.

Nielegalnie przekroczyć granicę państwową w ubiegłym roku próbowali obywatele 27 krajów, jak również osób bez obywatelstwa.

Spośród 1003 zatrzymanych w ubiegłym roku naruszcycieli granicy państwowej ponad połowę

— 551 — stanowili obywatele Litwy. Wśród obywateli krajów, graniczących z Litwą za nielegalne przekroczenie lub próbę przekroczenia granicy najczęściej było Rosjan — 84. Funkcjonariusze SOGP zatrzymali 79 obywateli Białorusi, 66 — Łotwy oraz 5 — Polski.

Jak podaje komunikat, na odcinkach granic z Białorusią i Rosją

stosuje się środki zapobiegające naruszeniom granicy — aktywizuje się pracę operacyjną, wykorzystuje posiadane zasoby techniczne — sprzęt do nocnej i dziennej obserwacji, ruchome systemy termowizyjne, doskonali się taktykę ochrony granic, umacnia eskadrę lotniczą SOGP itp.

Obecnie trwają prace nad tworzeniem infrastruktury ochrony granicy według wymagań UE na odcinku z Rosją. Buduje się tu wieże obserwacyjne, przydziela dodatkowe zasoby techniczne i personel.

Demarkacja granicy państwowej jeszcze się tu nie rozpoczęła, ponieważ Rosyjska Duma dopiero w roku ubiegłym ratyfikowała litewsko-rosyjską umowę o granicy.

Niebawem na tym odcinku ma rozpocząć pracę wspólna komisja demarkacyjna, która przygotuje odpowiednią dokumentację, wykona inne prace przygotowawcze w zakresie oznaczania granicy. Następnie na granicy z Rosją zostaną umieszczone graniczne znaki.

Zatrzymano podejrzanego o kradzież w Szydłowie

## Poszukiwanie relikwii

Policja kryminalna zatrzymała kolejnego podejrzanego o kradzież z kościoła w Szydłowie, gdzie z cudownego obrazu Matki Bożej skradziono złote korony. Relikwii dotychczas nie udało się odnaleźć.

Jak poinformował starszy prokurator prokuratury rejonu rosieńskiego Eividas Chmieliauskis, w poniedziałek wieczorem zatrzymano 48-letniego A. D. Zatrzymany, zdaniem prokuratora, prowadzi patologiczny tryb życia, wcześniej miał również do czynienia z wymiarem sprawiedliwości.

Nie odrzuca się możliwości, że A. D. oraz zatrzymany przed ponad tygodniem inny podejrzany są ze sobą znajomi. Pierwszy zatrzymany w tej sprawie po pewnym czasie został zwolniony z powodu braku dowodów.

Kościół w Szydłowie okradziono podczas świąt Bożego Narodzenia. Złodziej, który w nocy przedostał się do świątyni, skradł dwie korony z cudownego obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem, zerwał z obrazu złote guziki oraz opróżnił kościelną skarbonkę, w której było 20 Lt.

Policja została poinformowana o kradzieży następnego dnia rano. Podejrzewa się, że przestępca ukrył się w kościele z wieczora. 18-wieczny obraz nieznanego malarza był restaurowany na przeciągu dwóch lat. Prace konserwatorskie skończono dopiero w końcu minionego roku. Jak głosi legenda, obraz Matki Bożej znaleziono w zakopanej skrzyni w miejscu objawienia się św. Dziewicy Maryi. W 1786 roku słynący z cudowności obraz został ukoronowany papieskimi koronami.

Wpadka telefonicznej oszustki

## Straszyli policję

W Olicie w ręce policji wpadła 18-letnia dziewczyna, która prawdopodobnie wraz jeszcze z kilkoma osobnikami próbowała wyłudzić pieniądze. Oszuści szantażowali swą ofiarę przez telefon.

Jak poinformował komisarz olickiego komisariatu policji Antanas Kavlaitis, podejrzaną młodą osobę aresztowano wczoraj, gdy zamierzała wziąć od pewnej mieszkanki Olity 4 000 Lt okupu. Obecnie policja

intensywnie poszukuje współników dziewczyny. W nocy z poniedziałku na wtorek do właścicielki domu przy ulicy Kaštonų zatelefonował młody człowiek i powiedział, że jej brat mocno pobił jakiegoś człowieka. Rozmówca zażądał od kobiety okupu w wysokości 4 000 Lt. Zagroził, że w przeciwnym wypadku o pobiciu zostanie poinformowana policja. Kobieta obiecała oddać pieniądze nad ranem i natychmiast o szantażu poinformowała policję.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.

Wylew mógł być następstwem ciosu

## Tajemnicza śmierć niemowlęcia

Kownem wstrząsnęła tajemnicza śmierć sześciomiesięcznej dziewczynki. Mimo że ze wstępnych wyników ekspertyzy lekarskiej wynika, iż dziecko zmarło na skutek wrodzonej choroby, nie odrzuca się możliwości, że niemowlę padło ofiarą przemocy.

Gdy w niedzielę wieczorem ekipa pogotowia ratunkowego przybyła do mieszkania młodej pary, zastała konające sześciomiesięczne dziecko. Svajūnė urodziła się 17 lipca minionego roku. Dziewczynka wymiotowała, chwycił ją kurcz, chwilami traciła przytomność. Około godziny 17.20 dziecko zostało przewiezione do klinik Kowieńskiego Uniwersytetu Medycznego i umieszczone na sali intensywnej terapii.

Lekarze zdiagnozowali wylew

krwi do mózgu i natychmiast zoperowali dziecko. O swej pacjentce medycy poinformowali policję. Jak twierdzą lekarze, oboje rodziców było trzeźwych i negowało, że biło swe dziecko. Svajūnė skonała po 6 godzinach pobytu w szpitalu.

Medycy zakładają, że wylew krwi do mózgu mógł być również następstwem ciosu w głowę. „Skonstatowaliśmy u dziecka syndrom mocnego wstrząsu mózgu. To pozwala przypuszczać, że wobec dziecka użyto przemocy. Możliwość przypadkowego wylewu krwi, przy której obstarają rodzice jest minimalna” — stwierdziła lekarz Birutė Šinkūnienė.

Rodzice zmarłej dziewczynki, 25-letni Svajūnas i Brigita Tuzikasowie zostali przesłuchani przez policję. O śmierć córki ojciec oskarża lekarzy.

Chuligani zakłócili ruch pociągów

## Incydent w rejonie solecznickim

W rejonie solecznickim chuligani zdemolowali kolejowe transformatornie i o godzinę opóźnili ruch pociągów.

Jak poinformowała zastępczyni kierownika Wileńskiego Komisariatu Policji Transportowej Regina Kontrimaitė, do incydentu na odcinku kolejowym Jaszuny-Stasiły doszło w poniedziałek po południu.

„Dyżurni otrzymali sygnał, że semafony na tym odcinku podają mylne sygnały i zwrotnice nie przestawiają pociągów na inne tory” — poinformowała. Kontrimaitė powiedziała, że elektromechanik kolejowy na wspomnianym odcinku

znalazł dwie zdemolowane transformatornie. Nieustaleni osobnicy wylamali zamki skrzyń z instalacją elektryczną, zniszczyli ją i rozerwali przewody elektryczne.

Po uporządkowaniu instalacji, ruch pociągów został wznowiony mniej więcej po godzinie. Podczas incydentu udało się uniknąć awarii na kolei. Z powodu zdemolowania urządzeń kolejowych Komisariat Policji Transportowej wszczął śledztwo przygotowawcze. Podejrzani na razie nie zostali wykryci.

Za to przestępstwo Kodeks Karny przewiduje areszt bądź karę pozbawienia wolności do 3 lat.

## Kryminały

Nie poinformowali policji

Lekarze kłajpedzkiego okręgowego szpitala nie powiadomili policji o pobitym na śmierć emerycie. Jak informuje policja, mocno pobity pijany 72-letni mężczyzna trafił do szpitala jeszcze w piątek. Starszy pan, który miał rozmażdżoną głowę, mimo wysiłków lekarzy zmarł po kilku dniach w szpitalu. W myśl umowy między ministerstwem spraw wewnętrznych a ministerstwem ochrony zdrowia, w takich wypadkach lekarze natychmiast musieli poinformować policję. Funkcjonariusze podejrzewają, że mężczyzna padł ofiarą przemocy, ale policja dowiedziała się o tym dopiero dzień po jego śmierci.

Po libacji do szpitala

W Giruliai po libacji jeden z jej uczestników z kłutą raną klatki piersiowej wyładował w szpitalu na wydziale reanimacji. 40-letni Arvydas A. trafił do kłajpedzkiego szpitala w poniedziałek wieczorem. Jak powiedział policji ranny mężczyzna, zaatakował go i zranił jeden z sąsiadów. Ofiara napadu twierdzi, że konflikt wybuchł około godziny 23.00 podczas libacji. Podczas bójki jeden z mężczyzn uderzył nożem Arvydasa A. Pod zarzutem popełnienia tego przestępstwa policja zatrzymała 39-letniego Arvydasa S.

Błyskawiczna kradzież

Po świątach w Kłajpedzie dokonano pierwszej w nowym roku błyskawicznej kradzieży. Przestępstwo popełniono wczoraj nad ranem około godz. 4-5. Aby odwrócić uwagę policji, włamywacze wybili okno w biurze pewnej firmy przy ul. Bangų. Niemalże w tym samym czasie dokonano skoku na sklep przy al. Taikos. Według wstępnych danych złodzieje skradli tylko kilka drogich pisaków, nie zdołali natomiast wynieść komputerowych monitorów, ponieważ były przymocowane do stołów. Jak zwykle w podobnych sytuacjach, ekipa agencji ochroniarskiej i policja przybyły na miejsce przestępstwa już po zniknięciu złodziei.

Trzech rannych w wypadku

W Poniewieżu podczas zderzenia samochodu osobowego z mikrobusem obrażenia odniosły trzy osoby, w tym dwoje dzieci. Jak informuje policja, do wypadku doszło w poniedziałek po południu na skrzyżowaniu ul. S. Kerbedžio i al. Liepos. Samochód VW Passat, który wyjechał z bocznej ulicy, uderzył w jadący główną ulicą mikrobus Ford Transit. W wypadku obrażenia odnieśli 4-letnia dziewczynka i 11-letni chłopczyk, którzy jechali mikrobusem. Dziewczynka doznała wstrząsu mózgu, chłopak ma pobitą głowę. 39-letni pasażer VW Passat doznał złamania żebra. Obaj kierowcy byli trzeźwi.

Jaki chleb wybrać?

## Ziarenko pełne zdrowia

Jest pokarmem niezwykłym. Jada się go na całym świecie. Prosty, codzienny posiłek w postaci pachnącej kromki chleba ludzkość zna od wieków i od wieków przypisuje mu rozmaite symbole i magiczne właściwości. Zawsze uznawany był za źródło życia. Trudno wyobrazić sobie posiłek bez chleba. Obecnie półki sklepowe uginają się od różnorodnych jego gatunków. Ale czy możemy z całą pewnością stwierdzić, że wszystkie dostępne obecnie rodzaje tego pieczywa są źródłem zdrowia?

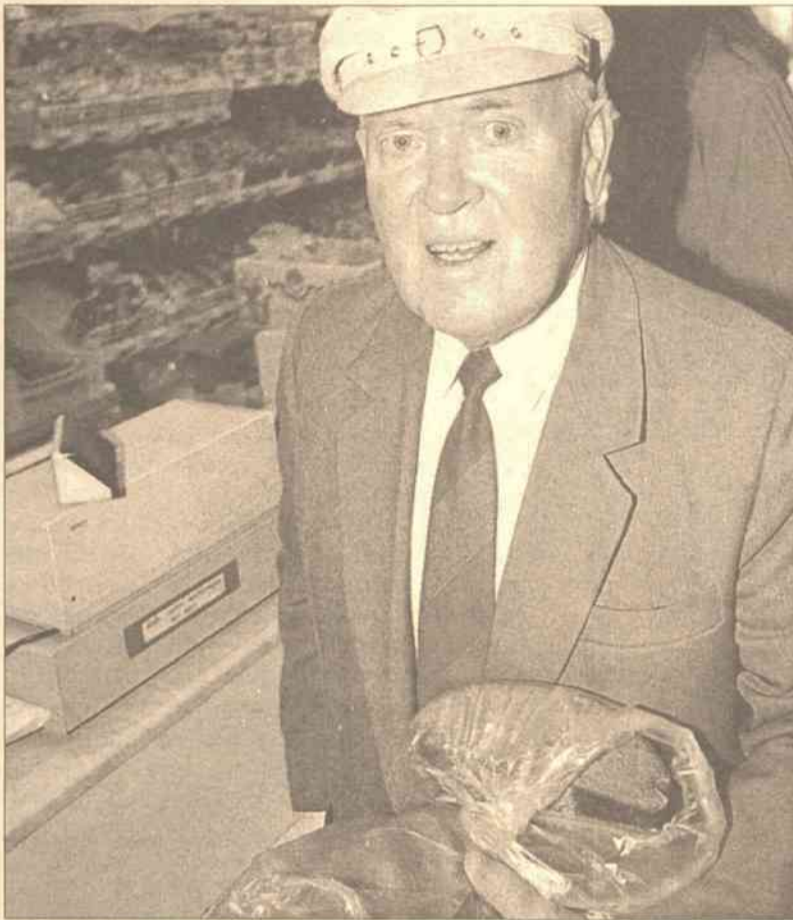
Jest znany co najmniej od 15 tysięcy lat. Początkowo ludzie jadal surowe ziarna, potem nauczyli się je młócić. Spożywali swego rodzaju kaszę — wymieszaną z wodą mąkę. Z czasem zaczęto tę „kaszę” piec — początkowo w kształcie placków, bochenki zaczęto zaś piec dopiero od XII wieku. Jeśli chodzi o zakwaszanie chleba, wiedzę tę posiadali podobno jeszcze Egipcjanie przed 5 tys. lat. Niegdyś chleb traktowano nie tylko jako pożywienie, przypisywano mu wręcz moce magiczne.

Kiedyś ciężarne kobiety, by urodzić zdrowe dzieci, nosiły przy sobie okruszki. Często przekazywały je potem tym, które upragnionego potomka nie mogły się doczekać. Dziewczeta wrzucały chlebową skórkę do wody, a następnie myły w niej twarz, co ponoć świetnie działało na cerę. Z namaszczeniem odkrawano w Wigilię pierwszą piątkę z chleba. Schowana pod sufitem domu strzec miała gospodarstwo przed piorunami i złymi mocami. Bez chleba gospodyni nie wypadało wypuścić gości z domu.

### Cenne składniki gina w młyńce

Obecnie na świecie piecze się około 2 tys. gatunków chleba. Na Litwie nawet najmniejszą piekarnię oferuje ponad 20 rodzajów tego pieczywa. Mamy np. do wyboru chleb dodatkowo wzbogacony w witaminy, białka; ze zmniejszoną ilością węglowodanów — z myślą o diabetykach, osobach mających nadwagę; z dodatkiem kapusty morskiej, soli jodowanej stanowi dodatkowe źródło jodu dla cierpiących na niedoczynność tarczycy, otyłość.

Chleb znajduje się w podstawowej części tzw. piramidy żywieniowej, dlatego jego spożycie nie jest ograniczane. W ciągu dnia człowiek spożywa go ok. 300-400 g, pracujący fizycznie — jeszcze więcej. Najlepiej jest przyswajalny z produktami mlecznymi, które posiadają białka zarówno pochodzenia zwierzęcego jak i roślinnego, w których to się znajdują ułatwiające przyswajalność tego pieczywa aminokwasy — opowiada Irena Raugeliene, specjalista z Centrum Żywności. Spożywając chleb otrzymujemy potrzebne dla nas witaminy A, E, F, organizm nasz dostaje 80 proc. dziennej normy witamin z grupy B. Ponadto są tam również mikroelementy — m. in. magnez, miedź, cynk, jod, selen, chlor i in. Jednak wszystkie one znajdują się wyłącznie w powłoce ziarna i jego załączku. Dlatego bogatsze w mikroelementy



W wyborze chleba najczęściej kierujemy się jego ceną oraz wartościami smakowymi  
Fot. ELTA

jest pieczywo z dodatkiem ziaren: słonecznika, soi, siemienia. W mące niestety pozostaje zaledwie 30 proc. tego bogactwa. Zresztą uczeni uważają, że w mące te cenne dla naszego zdrowia składniki zachowują swoją aktywność biologiczną zaledwie przez dwa tygodnie po tym, gdy „wyjadą z młyńca”. Ostatecznie pozostaje dla nas do skonsumowania w zasadzie wysokokaloryczny krochmal. Oczywiście, nie jest trucizną, ale nie jest odpowiedni dla osób pragnących zachować linię...

W wyborze chleba każdy z nas kieruje się własnym gustem — jedni wolą białe pieczywo, inni ciemne, ktoś koniecznie wzbogacone dodatkami w postaci pestek słonecznika czy suszonych owoców. Niewątpliwie, ważną rolę odgrywa również jego cena. Osoby, którym zależy nie tylko na jego wartościach smakowych, według specjalistów, powinny raczej wybierać gruboziarniste ciemne pieczywo, do którego produkcji nie używa się drożdży. Zawiera ono pięć razy więcej żelaza, magnezu, manganu, miedzi i cynku niż pieczywo jasne. Jest ono cennym źródłem błonnika, odpowiedzialnego za prawidłową przemianę materii.

### Czerstwy zdrowszy

W sklepie szukamy oczywiście świeżego pieczywa. Okazuje się jednak, że nie zupełnie właściwie postępujemy... Przynajmniej natychmiast po powrocie z zakupów do domu rozkoszując się ciepłymi bułeczkami... Otóż dietetycy zalecają jeść chleb trochę szczerstwiejszy, ponieważ drożdże, wykorzystywane do jego produkcji po spożyciu zbyt świeżego chleba pozostają jeszcze aktywne w naszym organizmie, co objawia się przykrym wzdęciem żołądka. Dlatego nie zaleca się nawet sprzedawania jeszcze ciepłego chleba.

Tymczasem spleśniały chleb nie uratujemy nawet okrajając zepsute części, bakterie przenikają go bo-

wiem prawie na wylot. Spożywanie takiego chleba grozi nie tylko zatruciem, może spowodować nawet schorzenia płuc i krwi...

### Można odświeżyć tylko raz

Dobry chleb jest kształtny, elastyczny i puszysty. Długo zachowuje wilgotność. Ma chrupiącą skórę i rozsiewa wspaniałe zapachy.

— W celu przedłużenia daty ważności, uchronienia od zepsucia i wyschnięcia, dodania pulchności do różnych rodzajów chleba, oprócz czarnego, dokłada się np. antyoksydanty, emulgatory, substancje regulujące kwasowość. Wszystkie dodatki powinny być oznaczone na etykietce literą E. Ciemne pieczywo ich nie zawiera, ponieważ jest produkowane według innych technologii. Wszystkie te substancje są jednak dozwolone — zapewnia specjalistka z Centrum Żywności. Chleb najlepiej trzymać w pojemnikach drewnianych lub plastikowych, zawinięty w linią ściereczkę. Woreczki foliowe absolutnie nie nadają się do tego celu, bo chleb w nich wilgotnieje i szybko pleśnieje. Do chlebaka warto włożyć jabłko lub surowego ziemniaka — chleb dłużej zachowa świeżość. Pieczywo można zamrażać. Aby nie straciło aromatu, należy je szczelnie opakować. W temperaturze 18 st. może leżeć nawet trzy miesiące. Wyjmujemy je na godzinę przed spożyciem. Choć czerstwe pieczywo jest zdrowsze od świeżego, mimo wszystko wolimy bułeczki chrupiące. Czerstwe można więc odświeżyć. W tym celu trzeba je skropić wodą lub mlekiem i włożyć na kilka minut do lekko nagrzanego piekarnika. Pieczywo można też odświeżyć na parze w specjalnym garnku lub wkładając garnek w garnek; w dolnym gotuje się woda, w górnym leży chleb. Należy jedynie pamiętać, że chleb można odświeżyć tylko raz.

Edyta Szalkowska

Nie zastąpi wody mineralnej

## Coca-cola na ból głowy

Wyciąg z orzeszków drzewka kola (stosowany w coca-coli i pepsi) pobudza umysł i dodaje energii. Niektórym pomaga uśmierzyć ból głowy. Słodka cola jest bardzo bogata w węglowodany.

Amerykański neuroendokrynolog dr Richard Wurtman, badając oddziaływanie węglowodanów na zachodzące w mózgu procesy biochemiczne odkrył, że dla wielu osób węglowodany są idealnym środkiem uspokajającym. Coca-cola może więc czasem zastąpić tabletkę uspokajającą. Jednak zawarta w niej kofeina przyspiesza

wydalenie wapnia i magnezu — niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Nadmiar coli zwiększa więc ryzyko osteoporozy. Ponadto magnez i wapń są niszczone przez używane do produkcji napoju fosforany (można w nich rozpuścić mleczny ząb).

Fosforany niszczą też cynk, który m. in. wzmacnia odporność i poprawia stan skóry. Coli powinni unikać wrzodowcy, cierpiący na nadkwasotę i diabetycy. Inni mogą ją pić, ale tylko od czasu do czasu, a nie zamiast wody mineralnej.

Najszczuplejsi nastoletni — na Litwie

## Zagrożenie globalne

Najszczuplejsze nastolatki mieszkają na Litwie, najbardziej otyłe natomiast — w USA — ogłosili duńscy uczeni wyniki swoich badań, w których porównano 30 tys. młodych ludzi w wieku 13-15 lat z 15 krajów.

Jak się podaje, Amerykanów pod tym względem wkrótce dopędzą nastolatki z Grecji, Irlandii oraz Portugalii.

Dość szczupła nastoletnia młodzież zamieszkuje w Belgii, Czechach, Danii, Francji, Niemczech i Szwecji.

15 proc. dziewczynek w wieku 15 lat oraz 14 proc. chłopców zamieszkałych w USA ma nadwagę. Tymczasem na Litwie — tylko 2 proc. dziewczynek w takim samym wieku i mniej niż 1 proc. chłopców.

Światowa Organizacja Zdrowia już nazwała nadwagę zagrożeniem globalnym, ponieważ powoduje ona schorzenia serca oraz naczyń krwionośnych, a także cukrzycę i inne choroby. 50-80 proc. mających nadwagę nastolatków ma ten problem również w wieku dojrzałym.

Plaster zapobiegający ciąży już na Litwie

## Antykoncepcja dla niezdyscyplinowanych

Odtąd przed nieplanowaną ciążą litewskie kobiety będą mogły ochronić nie tylko tabletki antykoncepcyjne czy prezerwatywy, ale także plastry antykoncepcyjne, które się ostatnio pojawiły w naszych aptekach.

Według słynnego na Litwie ginekologa Vytautasa Klimasa, takie plastry są o wiele dogodniejszą formą zapobiegania niepożądaną ciążą niż pigułki, ponieważ o ich użyciu kobieta powinna pamiętać tyl-

ko raz w tygodniu, podczas gdy pigułki należy zażywać codziennie.

Plaster antykoncepcyjny jest bardzo cienki, ma kolor ciała i przykleja się go na pośladki, rękę, brzuch lub plecy. Plaster pozostaje na ciele również w trakcie kąpieli.

Według Klimasa, pigułki antykoncepcyjne na Litwie zażywa zaledwie 12 proc. kobiet w wieku rozrodczym, podczas gdy w innych krajach do tego sposobu antykoncepcji ucieka się dwie trzecie kobiet.

### Szanowni Czytelnicy!

Wraz z wieloma zmianami, które przyniósł nam Nowy Rok, postanowiła nieco się zmienić i odnowić również strona ZDROWIE.

Odtąd zapraszamy Was nie tylko do lektury strony o zdrowiu, ale także do jej współtworzenia. Zachęcamy zatem Państwa do przesyłania pytań dotyczących zdrowia oraz opieki zdrowotnej. Wspólnie z medykami będziemy się starali udzielić odpowiedzi na najbardziej nurtujące Was pytania.

Listy należy przysyłać na adres redakcji: "Kurier Wileński", Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius, z dopiskiem ZDROWIE.

Polskie Stowarzyszenie Medyków na Litwie informuje, że w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, ul. Naugarduko 76, w siedzibie Stowarzyszenia (I piętro) w każdą środę od godz. 16.00 do 17.00 udzielane są nieodpłatne konsultacje profilaktyczne lekarzy Stowarzyszenia.

Stronę na podstawie PAP i BNS przygotowała Edyta Szalkowska



## ZIMOWE MARZENIE

Czy wam nie przyszło nigdy do głowy, że śnieg powinien być kolorowy? Albo zielony, albo czerwony, liliowy, albo beż.

Śnieg ten lepiłoby się wspaniale, a bałwan nie byłby biały, ale albo zielony, albo czerwony, liliowy, albo beż. Bardzo kolory by się przydały... A tu tymczasem wciąż pada biały. Biały, bielutki, świeży, świeżutki śnieg.

Ludwik Jerzy Kern



## PARY

Dobierzcie odpowiednie określenia dla:

zimy, mrozu, śniegu  
i szronu –  
srebrzysty, bezśnieżny,  
srogie, puszysty.

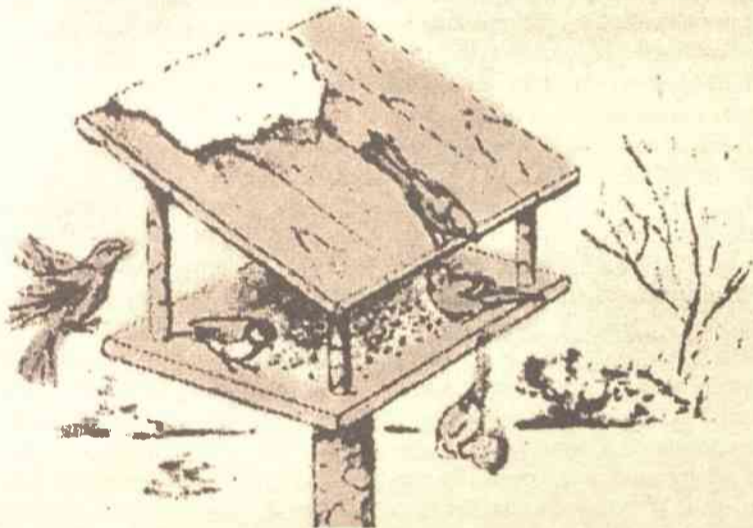
Wasza Pucutka



*Żeby wszystkie dzwoneki u sanek  
rozpoczęły wesołą rozmowę,  
żeby spotkał kolegów bałwanek  
– lecą z chmur ferie zimowe!  
Żeby tyżwy do tańca przekonać,  
żeby narty nauczyć biegu,  
fruną ferie na spadochronach  
z leciutkiego, srebrnego śniegu.*

Barbara Lewandowska

## KOLORY NA ŚNIEGU



Są ferie zimowe. Super! Można się bawić, ganiać i trochę rozrabiać. Fajnie, że w końcu przyszła zima. To znaczy, że jest mróz, śnieg, zawaieja... To są ferie i to jest zima. Mała Kasia, ale już pierwszoklasistka, patrzy przez okno i ma nie lada zmartwienie. Leżą przed nią farby, kredki, plastelina, nożyczki, kolorowy papier... Za tydzień do szkoły i chciałaby odrobić już dzisiaj wszystkie prace domowe, żeby później mieć spokój i nie martwić się tym, że powinna jeszcze coś wykonać. No, tak, ale co tu malować i wycinać, kiedy za oknami wszystko białe i czarne, a pani powiedziała, żeby namalować kolory na śniegu. A jakie tu mogą być kolory na śniegu, kiedy nawet świerki i sosny wydają się czarne, a gawrony, kawki i wrony — wyglądają jak kleksy w zeszytce niezbyt starannego ucznia. Patrzy przez to okno w swoim pokoiku i niczego dopatrzeć się nie może, aż tu nagle patyk nadziany słoninką, który zawiesiła wczoraj z ojcem na drzewku w podwórku, zaczął się kręcić! Kto się do niego przyczepił?

— Sikorka modra! Żółty, jak słonko brzuszek, czapeczka błękitna, jak niezapominajka — już Kasięna podskoczyła do biurka i szybkoitko zaczęła malować ptaszka jak z bajki!

Ale sikorka modra odleciała nagle, a w karmniku wylądował dzięcioł zielony! Na wszystkie strony zakręcił głową. Ma na sobie zielony fraček i czerwoną czapczkę. Na białym śniegu wygląda jak kwiat!

— No, proszę, jeszcze jeden wspaniały okaz do namalowania kolorów na śniegu! — ucieszyła się Kasia. — Zadzwoń do Julki, niech wyjrzy przez okno, pewnie też martwi się, jak tu znaleźć kolory na śniegu. A przecież są! Za chwilę Kasia słyszy telefon. Odbiera słuchawkę. To Julka:

— Kasiu! Popatrz na ten krzak bzu przed sklepem. Szybko! Kasia podskoczyła do okna w kuchni. A tam na krzaku bzu, pod oknem całe stadko gili! Napuszone, czerwone, jak jabłka jesienią. Tak ładnie odbijają się od białego śniegu, że nie sposób, żeby ich nie narysować i wyciąć z papieru. Tak zakwitły na białych kartkach koleżanek modre sikorki, zielone dzięcioły, czerwone gile. A kiedy nazajutrz Kasia wracała z górki, gdzie bawiła się z kolegami, zobaczyła i dorysowała szczygiełka, który wyjadał nasiona. A wyglądał tak, jakby ktoś pędzle po farbach w niego wycierał: czerwony, czarny, żółty — cała mieszanina!

A Wy, czy zauważyliście i widzieliście te wszystkie kolory na śniegu?



Zapewne co niemiara otrzymała Wasza rodzina przeróżnych życzeń na Święta Bożego Narodzenia i z okazji nadchodzącego Nowego 2004 Roku, który już rządzi pełną parą. Wiele kupionych i własnoręcznie zrobionych pocztówek z życzeniami wysłaliście sami osobiście, albo też mama czy babcia. Ale czy wiecie...

... kto wynalazł pocztówkę?

Codziennie poczta na całym świecie przesyła miliony kartek pocztowych. Wśród internautów zaś bardzo popularne są kartki elektroniczne. Niewiele osób pewnie wie, że twórca kartki pocztowej urodził się w... Słupsku, na ziemiach polskich i nazywał się Heinrich von Stephan.

Twórca kartki pocztowej był ósmym z kolei dzieckiem krawca Ernsta Stephana (w sumie dzieci było 11). Ojciec zadbał, żeby dzieci miały porządne wykształcenie. Od najmłodszych więc lat Heinrich był pracowity. Dzisiaj powiedzielibyśmy, że był pracoholikiem. Po ukończeniu gimnazjum podjął pracę pisarza pocztowego. Od tej pory jego życie związane było z urzędem pocztowym. Już po kilku miesiącach pracy zaproponował nowe rozwiązanie ułatwiające sprawę stenografii pocztowej. Pracował kolejno w Magdeburgu, potem w Gdańsku, aż awansował do centrali pocztowej w Berlinie. W 1870 r. został dyrektorem generalnym poczty niemieckiej. Wprowadził jednolite przepisy pocztowe dla urzędów, jednakowe stawki za przesyłanie listów i paczek. W 1874 r. zorganizował pierwszy Światowy Kongres Pocztowców, na którym uzgodniono jednolite opłaty za wysyłanie listów i paczek w wielu państwach świata. Jako pierwszy wprowadził w urzędzie wynalazek Bella, czyli telefon i poprosił Siemens o udoskonalenie aparatu.

W 1877 r. popularne stały się — wymyślone właśnie przez Heinricha von Stephana — kartki pocztowe, na których przesyłano ważne informacje i życzenia.

W 1999 r. na budynku Poczty Głównej w Słupsku odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą wynalazcy kart pocztowych. Jednak nie wszyscy byli z tego zadowoleni, ponieważ Heinrich von Stephan, który był Niemcem, za życia był nastawiony przeciwko Polakom. Jednak jego miejsce w historii poczty pozostaje niekwestionowane.

## ZAGADKI

\*\*\*

*Brylantowy, srebrny  
osad  
Na gałęziach  
drzewa osiadł.  
Ubielił trawy i kłon  
— to pierwszy zimowy...*

\*\*\*

*Wiatr i mróz ci nie  
zaszkodzi,  
Jeśli dobry ubiór włożysz.  
Zamiast nosić sznur  
koralu,  
Włóż na szyję ciepły...*

Co u naukowców słyhać?

# Jarosław Wołkonowski: o studiach, AK i Żydach

Kilka ostatnich lat było okresem zauważalnego wzrostu liczebności inteligencji polskiej na Litwie — przynajmniej mierzonej według kryteriów formalnych, czyli stopniami naukowymi.

Szeregi Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy wzrosły do pół setki członków (doktorów i doktorów habilitowanych), w drodze są dalsi kandydaci. Środowisko naukowe jest jednak dość hermetyczne, a informacja cyrkuluje przeważnie w wąskim kręgu samych zainteresowanych. By się dowiedzieć, nad czym uczeni — nasi rodacy — pracują, jakie problemy ich absorbują, jak udaje się im znajdować swoje miejsce w nowej rzeczywistości, w jaki sposób ich działalność naukowa wiąże się z naszym życiem codziennym — zaczynamy dziś cykl wywiadów pod rubryką „Co u naukowców słyhać”. Rozmawiać będziemy w pierwszym rzędzie z członkami SNPL, ale też i z naukowcami niezrzeszonymi, pracującymi w różnych instytucjach na Litwie.

Na początek proszę o przedstawienie Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy, którego jesteś prezesem.

SNPL jest organizacją społeczną i liczy obecnie 51 osób — obywateli litewskich, Polaków, doktorów i doktorów habilitowanych. Prawie połowa członków jest w wieku przed lub tuż po czterdziestce, około 10 osób jest już na emeryturze, choć niektórzy nadal są czynni zawodowo. Parędziesiąt osób obroniło prace doktorskie w okresie ostatnich kilku lat. W bliskiej przyszłości pisanie prac zakończy kolejnych kilkunastu doktorantów. Ogromna większość członków Stowarzyszenia pracuje w różnych instytucjach litewskich, choć niektórzy znaleźli też zatrudnienie na uczelniach w Polsce, jak prof. Edward Szpilewski, prof. Jan Jaszczanin, dr Maria Butrymowicz, dr Teresa Rauckytė i inni.

Z ostatniej fali młodych — ilu obroniło doktoraty na Litwie, a ilu w Polsce?

Z ponad dwudziestu — tylko kilka osób doktoryzowało się na Litwie, to Jan Kolendo, Ryszard Narkowicz i Renata Ryngiewicz. Cała reszta pisała doktoraty w Polsce. To bardzo dobrze, że młodzi korzystają z możliwości, jakie się w ostatnim czasie otwarły w Polsce, jednak proporcje są tu mocno zachwiane i o wiele więcej musiałoby właśnie na Litwie rozpoczynać kariery naukowe, co miałoby dobry wpływ na dalszy ich przebieg.

14 lat temu, gdy Stowarzyszenie powstawało, statystyki, jeśli chodzi o wykształcenie Polaków na Litwie, były tragiczne. Jak to się przedstawia dziś?

Wskaźniki wykształcenia Polaków nieco się poprawiły, nadal są jednak dla nas niekorzystne. W 1989 r. mieliśmy 50 osób z wyższym wykształceniem na 1000 mieszkańców powyżej 10 roku życia, dzisiaj mamy 63. Średnia krajowa wynosiła wtedy 110, teraz jest 126. Czyli nadal jesteśmy o połowę gorsi od przeciętnej w kraju. Jeśli zaś weźmiemy dane z krajów Unii Europejskiej, gdzie aż 59 proc. ludności w wieku 25-59 lat posiada wykształcenie wyższe lub niepełne wyższe (licencjat), to komentarz może być tylko taki: czeka nas jeszcze wiele roboty. Podobnie w dziedzinie naukowej. W 1998 r. było na Litwie 4,5 tys. naukowców. Mierząc proporcjonalnie do liczby ludności polskiej na Litwie, naukowców ro-

daków musiałoby być ponad 300. Tymczasem wtedy nie mieliśmy i 50. Dysproporcja ogromna, a wynika bezpośrednio z tego pierwszego wskaźnika. Stosunkowo niski odsetek ludzi wykształconych — to niższy status socjalny całej społeczności, mniejsze szanse ułożenia sobie w miarę godnego życia, więcej bezrobotnych, rozleglejszy obszar patologii i głębsza degradacja (alkoholizm, rozbite rodziny, przestępczość), również niższa aktywność społeczna, większy prymitywizm postaw i poglądów. W rozmowach z władzami litewskimi wskazujemy ciągle, że usuwanie negatywnych skutków niedostatecznego wykształcenia ludności regionu kosztuje państwo o wiele więcej, niż wynosiłyby wydatki na jego zapewnienie. Cóż, kiedy te argumenty jakoś dotychczas nie znajdowały posłuchu.

W ubiegłym roku pojawiła się nowa ustawowa możliwość kształcenia naszej młodzieży. Mówię tu o zmianach w prawie litewskim i polskim, zezwalających na zakładanie przez wyższe uczelnie filii zagranicznych.

Jednym z głównych celów założonego w 1989 r. Stowarzyszenia była — i nadal pozostaje — pomoc młodzieży w zdobywaniu wykształcenia. W początkowym okresie istnienia organizacji przeważała opinia, że problem kształcenia Polaków na Litwie może w dużym stopniu rozwiązać własna, samodzielna uczelnia polska w Wilnie. Pewne założenia prawa litewskiego dawały nadzieję na możliwość realizacji takiej koncepcji. W praktyce okazało się jednak, że władzom litewskim zabrakło ku temu woli politycznej: nie zgodziły się kategorycznie na powołanie polskiej uczelni państwowej, do założenia zaś uczelni prywatnej w ogóle nie było podstaw prawnych (pojawily się dopiero w ubiegłym roku). Również w 2003 r., w kwietniu, pojawił się w prawie litewskim zapis, zezwalający na zakładanie na Litwie filii uczelni zagranicznych, a we wrześniu rząd podjął uchwałę wykonawczą, regulującą szczegółowo tryb wykonania ustawy. Nieco wcześniej nowelizacja odnośnej ustawy polskiej umożliwiła uczelniom polskim posiadanie filii zagranicznych. Na początku 2003 roku Stowarzyszenie, po długich i dość burzliwych dyskusjach, poparło ideę założenia filii uczelni pol-

skiej w Wilnie. W listopadzie Uniwersytet w Białymstoku postanowił ubiegać się o założenie takiej filii i zwrócił się w tej kwestii do odnośnych władz polskich. Bazę materialną filii stanowić będą pomieszczenia w Domu Kultury Polskiej. Czesne pobierane od studentów, niewysokie, bo tylko 500 litów rocznie, wystarczą na utrzymanie pomieszczeń i personelu (technicznego i administracyjnego) zatrudnionego w tej filii.

A co z opłatą pracy wykładowców?

Oczywiście, na obsługę akademicką filii potrzebne będą dodatkowe fundusze. Nasza własna kadra wykładowców jest wciąż za mała, będą tu przyjeżdżali profesorowie z Białegostoku. Będzie to kosztowało 2-3 mln złotych rocznie, w zależności od ilości kierunków studiów i typu studiów. Jeśli państwo polskie taką kwotę z budżetu wyasygnuje, to i tak przecież wszystkie pieniądze pozostaną w Polsce — tylko praca będzie wykonana tu. Poza tym, Polska od 15 lat łoży spore fundusze na stypendia dla naszej młodzieży tam studiującej. Choć musiałaby ta młodzież w założeniu wracać na Litwę, czyni to tylko mniej więcej połowa. Uwzględniając, że selekcja na studia w Polsce jest bardzo ścisła, tracimy około połowy najzdolniejszej naszej młodzieży. Studia na miejscu pomogłyby z pewnością w powstrzymaniu tego wielce niekorzystnego dla nas procesu. W tym roku mają w tym zająć ważne zmiany: rząd polski przestanie rekrutować na studia młodzież z Litwy, Łotwy i Estonii. Wynika to z wymogów prawa unijnego (maturzyści z Białorusi, Ukrainy, Rosji i innych krajów pozaunijnych nadal będą mogli o stypendia rządowe się ubiegać). Zaproponowaliśmy więc, by pieniądze, przeznaczane dotychczas na stypendia dla naszej młodzieży, zostały skierowane na obsługę akademicką filii w Wilnie. Propozycja została przyjęta z zainteresowaniem.

Możemy więc się spodziewać, że od jesieni będzie w Wilnie jeszcze jedna uczelnia, polska?

Tak, czyni się wszystko, by od 1 października tego roku filia Uniwersytetu Białostockiego zaczęła w Wilnie działać. Jak już mówiłem, większość Stowarzyszenia opowiedziała się za taką opcją.

Pomówmy teraz o Twojej pracy naukowej. Za temat doktoratu obrałeś sobie AK na Wileńszczyźnie. Habilitację zaś robisz o stosunkach polsko-żydowskich na tymże terenie w okresie międzywojennym. Skąd taka zmiana tematu?

Obroniłem doktorat i wydałem monografię, w dużym nakładzie, bo aż dwa tysiące egzemplarzy...

... A potem książka ta została wpisana na Litwie na czarną listę...

Tak, zresztą razem z książką



Jarosław Wołkonowski: Ur. w 1956 r. w Gudelach koło Wilna. W 1974 r. ukończył Szkołę Średnią nr 19, w latach 1974-79 studiował fizykę na Uniwersytecie Wileńskim. W 1995 r. obronił w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego pracę doktorską nt. „Okręg Wileński Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej w latach 1939-1945”. Autor monografii na tenże temat oraz kilkudziesięciu artykułów naukowych. Od 1998 r. adiunkt, od 2001 — p. o. docenta na Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Fot. Marian Paluszkiwicz

prof. P. Łossowskiego o zamknięciu przez władze litewskie USB. Dość dziwnie to wyglądało jak na koniec XX wieku, ale tak było. Do szkół rozesłano nakaz, by została wycofana ze szkolnych bibliotek. O ile wiem, tak się właśnie stało. Znikła też — sam sprawdzałem — z katalogów Biblioteki Akademii Nauk. Do tematu akowskiego wracałem później w referatach i artykułach naukowych. Pisząc doktorat, nie mogłem w żaden sposób zrozumieć, dlaczego Żydzi, obywatele polscy, którzy w drugiej wojnie światowej ocalili, szli nie do partyzantki polskiej, lecz do sowieckiej. Zafascynowało to mnie mocno. By sprawę wyjaśnić, rozpocząłem w tym kierunku badania naukowe, które zaowocowały pracą habilitacyjną, w tej chwili już zakończoną.

No więc skąd się brały tamte preferencje?

Udało mi się dociec sedna. Więc już na początku, kiedy w 1919 r., na Wielkanoc, wkraczały do Wilna polskie wojska, sporo Żydów stawiło opór zbrojny: strzelali do polskich żołnierzy z dachów, z okien domów. Było to dla mnie szokujące: potomkowie obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów, w której cieszyli się rozległymi swobodami — strzelają do Polaków?! Okazało się, że tych prawdziwych potomków nie było już w tamtym czasie w Wilnie i na Wileńszczyźnie zbyt wielu. W drugiej połowie XIX w. napłynęły tu ogromne masy żydowskie z głębi Rosji. Władze rosyjskie nie życzyły sobie wpływów i konkurencji żydowskiej w guberniach centralnych i na wszelkie sposoby wypychały element żydowski na peryferie. Miejscowi Żydzi znikli prawie całkowicie w żywiole napływowym, dla którego wspólnota historyczna z Polakami, więzi kulturowe to były rzeczy nieznane i niezrozumiałe. Kiedy Piłsudski zwracał się z historyczną

odezwą do mieszkańców Wielkiego Księstwa Litewskiego w dwóch językach, a pozostałe odezwy były pisane nawet w czterech, w tym w jidysz, do Żydów rosyjskich zupełnie to nie przemówiło, choć przyszedłoby im, że samego Marszałka bardzo szanowali. Prorosyjskość Żydów na Wileńszczyźnie trwała przez cały okres międzywojenny i potem w latach wojny też. Ponadto, w konflikcie polsko-litewskim o Wilno Żydzi stanęli po stronie Litwinów — wdzięczni za szeroką autonomię narodowo-kulturalną, jaką dostali na Litwie kowieńskiej (co prawda, na krótko, bo się skończyła już w 1922 r.). Swoją złotą okres mieli również na Wileńszczyźnie (1925-31), cieszyli się wtedy większymi prawami, niż na Litwie. Restrykcje antyżydowskie, zwłaszcza po śmierci Piłsudskiego, też miały swój wpływ na ich postawę podczas wojny.

Należy w końcu również pamiętać, że ludność żydowska — ta, która ocalała — mogła bądź trzeźwo kalkulować, bądź czuć intuicyjnie, czyje będą na Wileńszczyźnie rządy po wojnie. Trafili dobrze — na całe półwiecze.

Panuje stereotyp, że Żydzi masowo witali okupującą w 1939 r. Armię Czerwoną.

Masowo na pewno nie. Ale przecież nie tylko Żydzi byli wśród witających. Stali z kwiatami i Rosjanie, i Białorusini, i lewicujący Litwini z Polakami. W Oszmianie na ulice wyszli wszyscy, łącznie z władzami miasta. I tylko w jednym miasteczku „wyzwoliciele” nie spotykał dosłownie nikt. To było Podbrodzie.

Kiedy ukaże się kolejna monografia?

Książkę złożyłem w wydawnictwie RYTM w listopadzie 2003 r. Obrona jest zaplanowana na pierwszą połowę tego roku.

Rozmawiał Jan Sienkiewicz



O porażkach Małysza mówi się z nadmierną delikatnością

## Bolesna krótkość lotu

Już na początku grudnia Adam Małysz był w dość marnej formie, ale wtedy jeszcze nikomu nawet przez myśl nie przeszło, że może być gorzej. W tym momencie międzynarodowym symbolem załamania kariery w skokach narciarskich był Simon Ammann, który z wyżyn dwukrotnego mistrzostwa olimpijskiego zleciał na łeb na szyję, by osiągnąć dolny poziom stanów średnich.

Według Andrzeja Fafary, dziennikarza "Rzeczpospolitej", minął miesiąc i to samo zdanie można by odnieść do Małysza. Tylko że nikomu w Polsce taka lekka złośliwość wobec bohatera narodowego nie przejdzie przez gardło. O sromotnych porażkach Małysza mówi się w Polsce albo z nadmierną delikatnością, albo wręcz mijając się z prawdą, co jest zdumiewające, bo przecież ludzie widzą na ekranie, jak się sprawy mają. Dziewiątą pozycję tłumaczono więc brakiem szczęścia do warunków atmosferycznych, dziewiętnastą lokatę

uznano za średnią, a po dwudziestym piątym miejscu wspomniano o "lekkim dołku".

Tymczasem sprawa dotyczy przecież trzykrotnego zdobywcy Pucharu Świata, dwukrotnego medalisty olimpijskiego i najlepszego polskiego sportowca. W jego przypadku to, co się stało w Innsbrucku, to po prostu katastrofa i tak ten występ należałoby nazwać.

Nadmierna delikatność ocen oraz mijanie się z prawdą wynikają z olbrzymiej sympatii, jaką Adam Małysz przez trzy ostatnie sezony zasłużył sobie. Nic zatem dziwnego, że teraz, gdy trener Apoloniusz Tajner nawołuje do spokoju, wszyscy karnie podporządkowują się temu apelowi i nikt nie chce bohatera narodowego urazić ani tym bardziej zdenerwować. Pozostaje jednak pytanie, czy sam bohater rzeczywiście takowego nieudolnego kłajstrowania potrzebuje.

Załamane formy najpopularniejszego obecnie Polaka to sprawa nadzwyczaj przykra. Z drugiej jednak strony, zdaniem Fafary, kryzys



Sigurd Pettersen wygrał 52. edycję Turnieju Czterech Skoczni. Norweg zwyciężył w ostatnim konkursie TCS w Bischofshofen i w klasyfikacji generalnej zawodów. We wczorajszym konkursie Pettersen wyprzedził Słowienca Petera Zontę i Finę Janne Ahonena. Adam Małysz (na zdjęciu) był 20. Fot. archiwum

Małysza działa na korzyść sportu. Potwierdza bowiem, że tkwi w nim

tajemnica, którą trudno do końca wyjaśnić.

### Liga NBA

## Pacers odnieśli najwięcej zwycięstw

Po raz ósmy z rzędu czołowy zawodnik Indiana Pacers, Jermaine O'Neal zanotował double-double. W zwycięskim, wyjazdowym meczu z Miami Heat (87:65) rzucił 22 pkt i zaliczył 11 zbiórek. Pacers odnieśli do tej pory najwięcej zwycięstw w całej lidze — 26.

O trzy wygrane mniej mają na koncie San Antonio Spurs, którzy pokonali na wyjeździe Denver Nuggets 98:74. W drużynie gości wyróżnił się Tim Duncan, zaliczając 30 pkt oraz 12 zbiórek. Poza Duncanem walnie do sukcesu z Nuggets przyczynił się Francuz Tony Parker, uzyskując 14 pkt. Na pochwałę wśród pokonanych zasłużył Marcus Camby (13 pkt i 13 zbiórek).

Nie wiecie się drużynie, którą reprezentował Cezary Trybański, a do której przeszedł teraz Maciej Lampe — Phoenix Suns. "Słońca" doznały 22. porażki, przegrywając w Chicago z "Bykami" 82:87. Suns okupują ostatnie miejsce w Pacific Division, mając na koncie 12 zwycięstw.

Niewiele lepszym bilansem mogą pochwalić się Golden State Warriors. W Houston ulegli ekipie Rockets 65:83, przegrywając szósty z kolei mecz. Najwięcej punktów dla "Wojowników" rzucił Mike Dunleavy — 13, natomiast dla zwycięzców Maurice Taylor — 25, co jest jego rekordem sezonu.

Po rehabilitacji prawego kolana wrócił do gry czołowy koszykarz Philadelphia 76ers Allen Iverson. Powrót nie był zbyt udany, bowiem przed własną publicznością Sixers przegrali 76:88 z Milwaukee Bucks. Iverson przebywał na parkiecie przez 37 minut i rzucił 18 pkt. Drużynę "Kozłów" poprowadził do zwycięstwa Desmond Mason — 24 pkt.

Aż 42 pkt zdobył Ray Allen dla Seattle SuperSonics w wygranym meczu po dogrywce z Portland Trail Blazers 119:108. Obok Allena wśród gospodarzy wyróżnił się Vladimir Radmanovic, gromadząc 21 pkt, natomiast w gronie pokonanych Zach Randolph — 28 pkt i 12 zbiórek.

### Zmarł mistrz olimpijski w skoku wzwyż z Melbourne

## "To był fenomenalny sportowiec"

W wieku 66 lat zmarł na raka w Los Angeles mistrz olimpijski w skoku wzwyż z Melbourne (1956) Amerykanin Charles Dumas. Dumas był pierwszym zawodnikiem na świecie, który pokonał wysokość siedmiu stóp i pół cala (2,15 m).

Miało to miejsce w Los Angeles 29 czerwca 1956 roku podczas zawodów kwalifikacyjnych lekkoatletów USA przed igrzyskami. „To był fenomenalny sportowiec, wspaniały lekkoatleta, skakał stylem przetrutowym na wysokościach, o których inni marzyli” — powiedział inny amerykański skoczek wzwyż Dwight Stones, jeden z najlepszych w tej konkurencji na

świecie w latach 70. W Melbourne złoty medal zapewnił Dumasowi skok na wysokość 2,12 m. Srebro przypadło reprezentantowi gospodarzy Charlesowi Porterowi — 2,10, a brąz Igorowi Kaszkarowowi (ZSRR) — 2,08 m.

Dumas startował także w igrzyskach cztery lata później. Kontuzja kolana spowodowała, że uplasował się na szóstym miejscu, zaliczając 2,06 m. Triumfowali reprezentanci ZSRR Róbert Szawłakadze przed Waleriem Brumelem — po 2,16 m.

Po zakończeniu kariery sportowej został wykładowcą w college'u szkoląc lekkoatletyczną młodzież. Jego nazwisko znalazło się w 1990 roku w Galerii Sławy.

### Wiceprzewodniczący MKOl „promował” sport

## Milion dolarów w domu

Milion dolarów znaleziono w grudniu w domu podejrzanego o korupcję wiceprzewodniczącego Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego Koreańczyka Kim Un-Younga — podała południowokoreańska prasa. Prokuratura w Seulu potwierdziła fakt znalezienia pieniędzy, ale nie sprecyzowała o jaką sumę chodzi.

Zapytany o przeznaczenie pieniędzy, Kim odpowiedział, że miały służyć... poprawieniu stosunków z Koreą Północną dzięki sportowi.

„Kim oświadczył, że wysłał pieniądze ze swojego osobistego kon-

ta do Korei Północnej, aby promować tam działalność sportową. Obiecał, że wyśle 1,5 mln dolarów i twierdzi, że skierował tam 1,1 mln dolarów” — powiedział pragnący zachować anonimowość wysoki urzędnik sądowy.

To kolejna afera z udziałem 72-letniego Kima, osoby numer dwa w światowym ruchu olimpijskim. Kim Un-Young, który od 11 lat sprawuje także funkcję prezesa Światowej Federacji Taekwondo i wprowadził tę koreańską sztukę walki do programu igrzysk olimpijskich, jest podejrzwany o sprzeniewierzenie funduszy tej organizacji i branie łapówek.

### Jak na narty to z rodziną

## Białe szaleństwo po polsku

Z badań przeprowadzonych przez TNS OBOP wynika, że niemal co piąty Polak (19 proc.) umie jeździć na nartach lub snowboardowej desce.

W tej grupie 10 proc. stanowią osoby, które deklarują, iż na stoku radzą sobie dobrze lub bardzo dobrze. W trwającym sezonie zimowym na narty lub snowboard wybiera się 21 proc. amatorów białego szaleństwa. Ponad połowa z nich (62 proc.) planuje wyjazdy

tylko do polskich ośrodków narciarskich, 18 proc. do zagranicznych, a niemal co szósty zamierza szusować zarówno po krajowych jak i zagranicznych stokach.

Wyjazd na narty lub snowboard Polacy planują głównie w towarzystwie rodziny (53 proc.) lub rodziny i znajomych (32 proc.). Natomiast 13 proc. respondentów wybiera się tylko ze znajomymi, a 2 proc. preferuje samotne wyjazdy.

### Uczuciowe związki wśród chińskich pingpongistów

## Niebezpieczny stan zakochania

Czworo chińskich tenisistów stołowych zostało wykluczonych z narodowej kadry. Powodem kary są ich związki uczuciowe z innymi członkami pingpongowej reprezentacji Chin.

„Najważniejsze dla nas jest ustalenie, czy stan zakochania ma jakiś wpływ na treningi i wyniki tych zawodników. Chcemy także dać im czas na przemyślenie wszystkiego”

— oświadczył trener chińskiej reprezentacji Cai Zhenhua. Wykluczeni zawodnicy to 19-letnia Bai Yang, przyjaciółka numeru 1 na świecie Ma Lina, 17-letnia Fan Ying, towarzysząca światowej „trójki” Wanga Hao oraz 21-letnia Li Nan i jej przyjaciółka Hou Yingchao. Cała czwórka reprezentowała Chinę w zeszłorocznych mistrzostwach świata w Paryżu.

## Sprintem

• W pierwszym meczu turnieju kwalifikacyjnego do olimpiady w Atenach Polki prowadzą z Rosjankami 2:0. Pierwszego seta Polki wygrały 25:22, choć przegrywały w końcówce partii już kilkoma punktami. W drugiej partii Polki zaczęły fantastycznie — prowadziły już 19:9, ostatecznie wygrały 25:17. W końcówce trochę osłabły, ale Rosjanki grały wczoraj źle.

• Były zawodowy mistrz świata w boksie, mistrz olimpijski Niemiec Henry Maske radzi, by Dariusz Michalczewski zakończył karierę sportową. „Dariusz wcale nie będzie szczęśliwy, jeśli zawiesi rękawice bokserskie po zwycięskiej walce. Oczywiście jeszcze gorzej będzie się czuł po porażce” — powiedział Maske, obchodzący wczoraj 40. urodziny. Michalczewski, który w październiku stracił tytuł mistrza świata w wadze półciężkiej WBO po przegranej z Meksykaninem Julio Cesa-rem Gonzalezem, chce wrócić na ring. Maske przeżył już sytuację, w której znalazł się Michalczewski. W listopadzie 1996 roku doznał pierwszej porażki w 31. występie na zawodowym ringu i natychmiast w wieku 32 lat wycofał się z boks.

• Czeszka Katerina Neumanova wygrała w szwedzkim Falun bieg łączony narciarskiego Pucharu Świata — 7,5 km techniką klasyczną i 7,5 km techniką dowolną. W klasyfikacji generalnej PŚ prowadzi nadal Estonka Kristina Smigun.

• Paragwajczyk Jose Saturnino Cardozo z CD Toluca zajął pierwsze miejsce na liście najbardziej bramkostrzelnych zawodników świata w sezonie 2002/2003 poinformowało Międzynarodowe Stowarzyszenie Historyków i Statystyków Futbolu (IFFHS). 33-letni Cardozo, noszący przydomek „El Diablo”, aż 58 razy w 42 meczach pokonał bramkarza w rozgrywkach pierwszej ligi Paragwaju. Od 1888 roku jedynie siedmiu zawodnikom udało się strzelić więcej bramek od Cardozo, który wspólnie z legendarnym Pele zajmuje ósmą lokatę na liście wszech czasów. Pele w 1958 roku uzyskał 58 bramek w 38 meczach ligowych. 82 piłkarzy strzeliło w sezonie 2002/2003 więcej niż dwadzieścia bramek, 35 z nich pochodzi z Europy, 33 z Ameryki Południowej, 7 z Azji, 3 z Afryki, 3 z Ameryki Centralnej i 1 z Oceanii.

• Jak poinformował jeden z serwisów sportowych, Chelsea Londyn jest zainteresowana zatrudnieniem czeskiego bramkarza Petra Cecha. 21-letni golkeeper reprezentacji Czech otrzymał oficjalną ofertę od angielskiego klubu. Obecnie Cech broni barw francuskiego Stade Rennes. Suma odstępnego wynosi 9,3 miliona euro.

• Niemiec Tobias Angerer wygrał w szwedzkim Falun bieg łączony narciarskiego Pucharu Świata — 15 km techniką klasyczną i 15 km dowolną. W klasyfikacji generalnej PŚ prowadzi inny niemiecki reprezentant Rene Sommerfeldt.

Stronę na podstawie PAP i "Rzeczpospolitej" przygotował Walenty Dunowski

ŚRODA 7. I



6.00 Dzień dobry  
8.00 S. „Jack, Grubas i pies”  
9.25 Filmy anim.  
10.20 Filmy dok.  
11.15 Noworoczny płomyk  
13.15 Dla wsi  
13.45 Benefis Dambrauskait  
15.15 Melodramat  
„Kraina cieni”  
17.20 Wiadomości (ros.)  
17.30 Tajemnice historii  
18.30 Wiadomości  
18.45 Filmy anim.  
19.25 Pogląd Bartkusa  
20.25, 21.59 Loteria  
„Perlas”  
20.30 Panorama  
21.00 Klub prasowy  
22.00 Dramat „Kadosh”  
23.00 Wiadomości  
23.05 Cd. filmu

2

15.50 Retrospektywa  
17.25 Rosyjska ulica  
17.40 Droga  
17.55 Z prof. Kazlauskasem  
18.10 Magazyn wojskowy  
18.35 Pokolenie pieniędzy  
19.30 Wiadomości  
20.00 Niezłotliwie  
20.45 Nowości  
domu kultury  
21.00 Dokumentalistyka  
światowa  
21.45 Lotnisko  
22.00 Panorama  
22.30 Styl



6.25 Rowerowy show  
6.50 Filmy anim.  
8.15 S. „Zona Judasza”  
9.05 S. „Ziemia nadziei”  
10.05 Od... do  
11.05 Nurty  
12.00 Komedia  
„Naga broń.  
Z kronik policyjnych”  
13.30 Komedia „Dennis  
— zagrożenie  
dla społeczeństwa”  
15.20 Filmy anim.  
16.45 S. „Nowa miłość”  
17.40 S. „Ziemia nadziei”  
18.45 Wiadomości  
19.10 Wybacz  
20.10 Rowerowy show  
20.40 Narodowa  
liga muzyczna  
22.00 Wiadomości  
22.35 S. „Sześć stóp  
pod ziemią”  
23.40 Samochody  
i ludzie  
0.10 ABC zdrowia

4

6.50 Dziennik mamy  
7.20, 13.30 S. „Adam i Ewa”  
8.15, 18.00 S. „Włoskie  
namiętności III”  
9.20 Film „Lokatorzy”  
10.00 Film przyg. „Feliks  
— najlepszy przyjaciel  
rodziny”  
11.40 S. „... a trzeci żółty”  
12.35 Śmietanka  
14.25 Komedia  
„Niezwykłe  
przygody  
Włochów w Rosji”  
16.20 Melodramat  
„Wiatr nad rzeką”  
19.15 Kamera VRS  
20.00 Dziś  
20.20 Pora zmierzchu  
21.20 S. „Męskie gry II”  
22.20 Dakar 2004  
22.50 Sporty zimowe  
23.20 S. „Anatomia zdrady”  
0.20 Rozrywki SMS  
1.50-6.45 DW

3

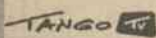
6.40 Telesklep  
6.55 Filmy anim.  
7.45 Pomoc TV  
8.15 Nomed  
9.15 S. „Drogi miłości”  
10.10 S. „Jesteś moim  
losem”  
11.05 Komedia „Przygody  
Rocky'ego  
i Bullwinkle'a”  
12.45 Film akcji  
„Kod Merkurego”  
14.40 Program dla dzieci  
15.40 S. „Salomea”  
16.40 S. „Drogi miłości”  
17.40 Nomed  
18.45 Wiadomości  
19.10 Film dok. „Ekipa”  
20.00 Pomoc TV  
20.30 1 kontra 1  
21.40 S. „Gliny”  
22.40 Wiadomości  
23.00 S. „Ma na imię Baron”  
0.05 Z obu stron muru  
0.45 S. „Żonaty i dzieciaty”  
1.15 Telesklep



8.00 Z Wilna  
8.20 Stolica  
8.40 Autofani  
9.15 S. „Trojka kontra  
wszyscy”  
10.00 Poszukiwacze  
przygód  
10.45 Film dok.  
11.00 S. „Z nowym  
szczęściem”  
11.45 Wiadomości  
11.55 „Czego chce kobieta?”  
— magazyn  
12.40 Muzyka klasyczna  
13.00 Wiadomości  
13.15 Wierszem i muzyką  
o Bożym Narodzeniu  
13.30 Film fab.  
„Dżek Wosmiorkin  
— Amerykanin”  
14.35 Kronika teatralna XX w.  
15.00 Michaił Bulhakow.  
Czarny śnieg  
15.30 Wiadomości  
15.40 Wędrowki muzykanta  
16.10 Film fab.  
„Muszkietierowie  
po 20 latach”  
17.20 Film anim.  
17.40 S. „Agencja”  
18.10 Budownictwo  
18.30 Z Wilna  
19.00 Wiadomości  
19.15 Miasteczko  
20.05 Kim jesteśmy?  
20.30 S. „Trojka kontra  
wszyscy”  
21.15 S. „Z nowym  
szczęściem”  
22.00 Z Wilna  
22.20 Film dok.  
23.15 Gwiezdna noc  
w Kamergersku



8.30 Bądźmy zdrowi  
9.00 Program  
Uniwersytetu  
Szawelskiego  
9.30 Twój wychowanek  
17.05 Film fab. „Po burzy”  
18.55 Proponujemy!  
19.00 Most  
19.30 Świat książek  
20.00 Proponujemy!  
20.05 Film fab. „Drobiazg”  
22.00 Wieczór z Ireną  
9.55 Telesklep  
10.10, 18.00 S. „Kronika  
młodego  
Indyana Jonesa”  
11.40 Tangorama  
13.00 Humor ekstremalny  
13.10 S. „Władca zwierząt III”  
15.00 Gra „Hazard SMS”



17.00 Interaktywny show  
19.30 Tangorama  
20.55 Ekstremalny humor  
21.10 Magazyn muz.  
22.00 Wywiad  
Michaela Jacksona  
23.20 Znajomość SMS  
0.20 Telesklep



7.00 Wiadomości  
7.03 Program publ.  
7.15 Kawa czy herbata  
9.00 Wiadomości  
9.12 Pogoda  
9.15 Wronicza 17  
9.25 „Klan”  
— telenowela  
9.45 Eurotel  
— magazyn  
9.55 S. anim.  
„Tydzień przygód  
w Afryce”  
10.05 Budzik:  
Order Uśmiechu  
— program dla dzieci  
10.30 S. anim. „Trzy misie”  
11.00 Plus minus  
— magazyn  
ekonomiczny  
11.25 Tajemnice Pomorza:  
Skarby katedry  
w Kamieniu  
11.40 W wiedeńskim  
nastroju  
11.55 Oficjum Świąt  
Bożego Narodzenia  
— transmisja  
nabożeństwa  
13.00 Wiadomości  
13.10 Wieści polonijne  
13.25 Hit kultury:  
Kaligula — magazyn  
13.50 Bocznymi drogami:  
Jaćwierz  
— reportaż  
14.10 „Spadek”  
— film obycz.  
15.25 Ostatni Zayazd  
— Unio. Ojczyzna moja  
— talk-show  
16.00 Wiadomości  
16.10 Na zdrowie, Jagielski  
— talk show  
16.45 „Impresje — Magritte”  
— film anim.  
17.00 „Klan”  
— telenowela  
17.25 Kulisy i sensacje  
— program publ.  
18.00 Teleexpress  
18.15 Sportowy Express  
18.20 Gość Jedyński  
18.35 Budzik:  
Order Uśmiechu  
— program dla dzieci  
19.00 S. anim. „Trzy misie”  
19.25 Bocznymi drogami:  
Jaćwierz — reportaż  
19.45 Telewizyjne  
Wiadomości Literackie  
— magazyn kulturalny  
20.10 Bajeczki Jedynecki  
— program dla dzieci  
20.15 Dobranocka  
20.30 Wiadomości  
20.59 Sport  
21.05 Pogoda  
21.10 „Klan” — telenowela  
21.35 Być Polakiem:  
Radość i smutek  
tropików — reportaż  
22.05 „Egoiści”  
— dramat obycz.  
23.45 Irak 2004  
24.00 Panorama  
0.20 Sport-telegram  
0.24 Pogoda  
0.30 Linia specjalna  
— program publ.  
0.55 Ktokolwiek widział,  
ktokolwiek wie  
— program publ.  
1.25 Monitor Wiadomości  
1.40 Biznes raport  
1.45 Telewizyjne  
Wiadomości Literackie  
— magazyn kulturalny  
2.10 Bajeczki Jedynecki  
— program dla dzieci

**ELEPHAS**  
KNYGYNAS • KSIĘGARNIA  
Vilnius, Olandų 11,  
tel. 215 30 55

**KARTONOWE MODELE**  
✓ SAMOLOTÓW  
✓ ŻAGLOWCÓW  
✓ OKRĘTÓW  
✓ CZOŁGÓW  
znajdziecie w miesięczniku  
atrakcyjne modele / najwyższy poziom

Wiadomość dla modelarzy kartonowych dysponujących komputerami: możemy dostarczyć numery „Małego Modelarza” z lat 1957-1969. Opublikowane w tym okresie tematy są dostępne w formie multimedialnej na płytach CD, na których znajduje się 1 rocznik „Małego Modelarza”.

(Zam. 015)

Centrum dzieci i młodzieży Litwy na różne imprezy świadczy usługi techniczne — wynajmuje pomieszczenia, sprzęt nagłośnieniowy, oświetleniowy i wideo.

Centrum dysponuje dwoma kawiarniami oraz hotelem. Dodatkowa informacja tel.: 272 16 82, 8 611 12765, Antanas Sakalis, Vilma Gelžinytė. Adres: pr. Konstitucijos 25, pokój 217, Wilno LT-2600.

Szybkie i skuteczne zawieranie znajomości na Litwie i za granicą. Niezawodne bezpieczeństwo. „Idilija”.  
Laisvės 60, gab. 719 (Dom Prasy)  
Tel.: 242 95 27, 8 675 70073  
(Zam. 420)

**LIETUVA**  
ul. Pylimo 17  
**REPERTUAR**  
**NA 7 STYCZNIA**

Wielka sala  
„Rybka Nemo” — godz. 11.30, USA, komedia anim.  
„Władca pierścieni: powrót króla” — godz. 13.30, 17.15, 21.00, USA, film przyg.  
Sala 88  
„Zegnaj, Leninie” — godz. 12.00, 16.30, 21.15.  
„Tajemnica Davida Gejla” — godz. 14.15, 18.45

„Pelėdos mokslai” proponuje kursy języków: litewskiego, rosyjskiego, angielskiego, niemieckiego, włoskiego, francuskiego, hiszpańskiego, norweskiego.  
Kursy komputerowe.  
Nasz adres: Verkių g. 7-23 blok (Žygio 92), Šiaurės miestelis, Vilnius, tel. 278 86 94, tel. kom. 8 687 20552.  
(Zam. 377)

**KLINIKA STOMATOLOGICZNA**  
**A. L. TREJAKOWÓW**  
Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku wszystkim swoim Pacjentom składamy moc życzeń!

Protezowanie:  
10% zniżka. Na raty do 24 mies.  
Metaloceramika 260 Lt

Vilnius, ul. Parko 55-1; tel. 248 57 93, 8 687 17760  
Godz.pracy: 9 do 19, soboty - według umowy

## Gwiazdy mówią, że dziś ...

**BARAN.** Nadmierna nerwowość i brak kontroli nad emocjami może Ci dziś poważnie skomplikować niektóre przedsięwzięcia. Należy więc postępować rozważnie i unikać wszelkich konfliktowych sytuacji zarówno w sprawach osobistych jak i zawodowych.

**BYK.** Uda się dziś załatwić parę spraw. Zmobilizuje Cię to i zechcesz zrobić jeszcze więcej. Żelazo trzeba kuć póki gorące. Z pracą jest podobnie: należy działać, kiedy są po temu czas i siły.

**BLIŹNIĘTA.** Zapowiada się dobry dzień. Możesz spokojnie kontynuować rozpoczęte wczoraj sprawy. Poświęć też więcej czasu i uwagi rodzinie. Nie wstydz się okazywania uczuć.

**RAK.** To dobry dzień zwłaszcza dla zakochanych Raków. Ty nie tylko uporasz się z konkurencją i to bez większego wysiłku ale także błysniesz w towarzystwie. Zjednasz sobie wiele osób. Wieczór poświęć najbliższemu, który do tej pory dzielnie Ci kibicowali.

**LEW.** Niewykluczone, że dziś zdarzy się coś, co utrwali ten dzień w Twojej pamięci na dłużej. Nie obawiaj się, to będzie raczej coś przyjemnego. Dotyczyć zapewne będzie Twoich spraw finansowych.

**PANNA.** Bądź ostrożna w sprawach finansowych abyś nie poniosła strat. Przemyśl wszystko, zanim podejmiesz jakąkolwiek decyzję. Nie ufaj też zbyt obcy. Natomiast osobie, którą dobrze znasz ale i też od dawna nie lubisz postaraj się dać jeszcze jedną szansę.

**WAGA.** Dzisiaj najważniejsze są Twoje sprawy osobiste. Zawodowe obowiązki w żadnym wypadku nie powinny spychać je na dalszy plan. Pamiętaj, że dobre stosunki z rodziną i bliskimi to ważny krok do sukcesu.

**SKORPION.** W pracy nadal nie będziesz orłem. Uważaj więc przy wzbijaniu się do lotów. Niewykluczone, że szef podetnie Ci dzisiaj skrzydła. Lepiej więc zrobisz unikając przełożonych. Atmosfera niedługo się poprawi.

**STRZELEC.** Brak opanowania i nadmierna nerwowość mogą dziś doprowadzić do poważnych nieporozumień tak w pracy jak i w domu. Jeśli więc nie chcesz przysporzyć sobie niepotrzebnych wrogów, to lepiej nie włączaj się do żadnych dyskusji.

**KOZIOROŻEC.** Dzisiejszy dzień nie będzie należał do najlepszych, choć powoli sytuacja zacznie się poprawiać. Ostrzegam Cię jednak przed podejmowaniem dziś decyzji finansowych. Poczekaj z tym parę dni i wówczas możesz być nawet ryzykantem.

**WODNIK.** Dzisiaj będziesz panem sytuacji. Nic, co zaplanowałeś nie powinno wymknąć Ci się spod kontroli. Poczujesz ogromną potrzebę uporządkowania swoich spraw zawodowych.

**RYBY.** Nie wahaj się ruszyć do przodu. Efekty będą cię prawdziwie widoczne dopiero za kilka dni, ale już teraz zacznij na to pracować. Mam nadzieję, że będziesz miała sporo samozaparciu w dążeniu do celu.

Poszukujemy do publikacji wszelkich materiałów o przedwojennych hotelach, restauracjach i kawiarniach, które znajdowały się na terenie Wilna i w których odbywały się programy rozrywkowe z udziałem zespołów muzycznych, piosenkarzy, aktorów i zespołów jazzowych. Zainteresowania nasze sięgają od 1918 do 1945 roku. Zainteresowani jesteście wszelkimi dokumentami, zdjęciami, folderami, plakatami, recenzjami itd., itp.

**Wiesław Żurowski**  
87-100 Toruń  
ul. Elbląska 3,  
tel. / faks; (0-04856) 6483657.  
Telefon kontaktowy w Wilnie:  
238 25 14, Jadwiga (Zam. 383)

38-latek, wysoki, kulturalny,  
bez nałogów, pozna panią do 35 lat.

Zdjęcie mile widziane  
**Marek Bińkowski**  
ul. Odyńca 66-53  
93-150 Łódź  
Polska

# OGŁOSZENIA

## ZDROWIE

Z. Montvila wykonuje echo-skopię serca, brzucha i nerek.  
Vilnius, tel. 262 36 53

## PRACA

Nauczycielka klas początkowych poszukuje pracy (wykształcenie wyższe).  
Vilnius, tel. 262 36 61

## SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam samochód „Ziguli” VAZ 2005, 1990 r. pr., silnik 1,3, przebieg 30 000 km, kolor biały (niemalowany), w dobrym stanie. Vilnius, tel. 216 92 75 (po godz. 16.00)

Sprzedam przednią szybę do samochodu „Moskwicz”.  
Vilnius, tel. 267 77 88

Sprzedam skrzynkę biegów do samochodu ZAZ-968.  
Vilnius, tel. 267 77 88

Sprzedam przednią maskę do samochodu UAZ-469.  
Vilnius, tel. 267 77 88

Sprzedam 5-letnią klaczkę.  
Tel. 260 59 79, 8 677 26193

Sprzedam młodą krowę (po ociepleniu).  
Tel. 8 616 08328 (85)

Sprzedam konia (4 lata).  
Tel. 8 523 25872

Sprzedam nową pralkę „Ryga”, nowy regał „Vilnius 4” z pięciu części.  
Tel. 267 27 57

Sprzedam kozę.  
Tel. 235 09 41

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.  
Tel. 232 80 93

Kupię suche drwa na opał.  
Tel. 8 698 42 432

## USŁUGI

Zdjęcia reportażowe na zlecenia: wesela, chrzciny, komunie, przyjęcia okolicznościowe. Jakościowo, pomysłowo i niedrogo.  
Tel. 8 652 07 911

Chcesz komuś zrobić miłą niespodziankę? Zaproś mnie — uśmiechniętego, wesołego, ze słowami poezji i serdecznym uśmiechem dla osób w każdym wieku i z różnych okazji.  
Vilnius, tel. 247 09 65

## RÓŻNE

Klub młodych miłośników techniki będzie wdzięczny, jeżeli ktoś sprzeda lub sprezentuje samochód (ZAZ, GAZ, VOLGA, MOSKVICZ) do 70 r. pr.  
Vilnius, tel. 8 650 28114

(Zam. 028)

**LISENAS** **PRODUKCJA CUKIERKÓW**  
Uždarotai akcinė bendrovė  
Vilnius, tel. 265 32 61



## AUTOREMONTAS

**Nowy punkt** przy ul. Dariaus ir Girėno 20 w Wilnie  
Tel. 210 43 81, 210 43 82, faks. 210 43 83

## REMONT I OBSŁUGA SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH I AUTOKARÓW

(Zam. 526)

## DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE



Vilnius, Naugarduko 76,  
tel. 370 5 233 36 63, 233 68 14,  
fax 233 35 96,  
e-mail: info@polskidom.lt,  
http://www.polskidom.lt



## HOTEL

## Polonez

Noclegi dla grup  
od 25 Lt!

- ★ restauracja
- ★ 5 sal konferencyjnych
- ★ sala koncertowa
- ★ organizacja imprez, zabaw itp.

38-latek, wysoki, kulturalny, bez nałogów, pozna panią do 35 lat. Zdjęcie mile widziane  
Marek Bińkowski, ul. Odyńca 66-53, 93-150 Łódź, Polska

Międzynarodowe Centrum Badań i Edukacji udziela w Domu Polskim przy ul. Naugarduko 76, pokój 206 bezpłatnych konsultacji w sprawie zwrotu ziemi w każdy wtorek w godz. 16.00-18.00.  
Zgłaszać się pod nr telefonu: 260 11 51.

**Remont zegarków**  
**Dorabianie kluczy**  
**Naprawa obuwi**  
Nauczymy i zatrudnimy.  
UAB LAIKRETA,  
Žirmūnų 2 (sklep IKI) tel.: 275 69 80

**Dom gościnny na Zarzeczcu**  
w okolicach Starego Miasta  
oferuje:  
• wynajęcie sali bankietowej  
• wynajęcie pokoiów hotelowych  
Obsługa w języku polskim. Niskie ceny.  
**ZAPRASZAMY!**  
Vilnius, Polocko 53 A,  
tel.: +370 5 210 58 61, +370 684 74296

## CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW A. ŽUKAUSKASA

Organizujemy kursy kategorii A, B, C, D, E, C1, D1.  
Zaleta - autodrom z licencją.

**Nowość!**  
Nauka jazdy w warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnio 38; Žirmūnų 1b; Vileišio 18; Laisvės pr. 53  
Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100  
Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717  
Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111

Wrażenie serdecznego współczucia  
dyrektorowi Szkoły Średniej im. J. Pawła II  
**Adamowi Błaszkiwiczowi**  
w godzinę bolesnej utraty ukochanego **Ojca**  
składa  
Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich „Macierz Szkolna”

# PRENUMERATA na luty trwa tylko do 20 stycznia!

Wydanie codzienne indeks 0044  
20 Lt (1 mies.); 240 Lt (12 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227  
17 Lt (1 mies.); 204 Lt (12 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172  
5 Lt (1 mies.); 60 Lt (12 mies.)

„KURIER WILEŃSKI” można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym.  
Przelewu można dokonać na konto: VŠĮ „Vilnijos žodis”, bankas „NORD/LB Lietuva”, b.k. 40100, a.s. 44100060879

Wydanie codzienne w księgarniach  
„Księgarnia na Rudnickiej” (Rūdinkų 20), „Elephas” (Olandų 11)  
W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)  
W szkołach - 14 Lt (1 mies.)  
Wydanie codzienne w redakcji - 13 Lt (1 mies.)

### Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne 70 PLN (1 mies.); 840 PLN (12 mies.)  
Wydanie magazynowe 30 PLN (1 mies.); 360 PLN (12 mies.)

Przelewu można dokonać w Polsce w zlotówkach na konto:  
VšĮ „Vilnijos žodis”, nr 51124018481111000020760445 Bank Polska Kasa Opieki S.A. I oddział w Suwałkach, z dopiskiem „prenumerata”.

### Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne 15 EUR (1 mies.); 180 EUR (12 mies.)  
Wydanie magazynowe 5 EUR (1 mies.); 60 EUR (12 mies.)

### Przelewu można dokonać:

Beneficiary's account number: LT224010044100060879  
Beneficiary's bank's name: AB bankas „NORD/LB Lietuva”  
S.W.I.F.T. AGLB LT 2X  
Beneficiary's name: VŠĮ „Vilnijos žodis”  
Beneficiary's address: Birbynių g. 4A,  
Vilnius 2030, Lithuania



O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję pod nr. faksu 370 5 260 84 44 lub pocztą el. kolport@kurierwilenski.lt

## KUPON

### BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”:  
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia \_\_\_\_\_

telefon, (kod miasta) \_\_\_\_\_

KURIER WILEŃSKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI

## OGŁOSZENIA DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMUJEMY TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8 800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:  
UAB „Dešimt balų”,  
Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

**8 900 40017** **5 Lt**  
Cena za 1 minutę

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału - od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę - trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.



Hiszpania: Trzej Królowie roznoszą prezenty

## Upominki na parapecie

Wraz z wejściem do UE do Hiszpanii dotarł Święty Mikołaj i choinki. Świąteczne prezenty wciąż jednak przynoszą tu Trzej Królowie. Dlatego dla hiszpańskich dzieci ta noc jest magiczna.

Trzej Królowie zostawiają upominki na parapecie. Wcześniej jednak królewskie orszaki przemierzają cały kraj. W każdym hiszpańskim mieście najpierw odbędą się uroczyste przywitania, a później królewskie korowody przemierzają główne ulice, na każdej z nich rozrzucając tony cukierków. Po zakończeniu przemarszu królowie rozdają prezenty w sierocińcach, szpitalach i domach starców, zaś dzieci przed pójściem spać zostawiają im na stole lampkę koniaku.

Wyjątkowy orszak przeszedł wczoraj ulicami Igualady — miasta w Katalonii. Po raz pierwszy królewskimi giermkami byli tam również kobiety. Walczyły o to prawo



W Hiszpanii królewskie orszaki przemierzają cały kraj rozdając dzieciom prezenty  
Fot. EPA-ELTA

od 10 lat i w tym roku władze miejskie wydały na to zgodę. Postawiły jednak warunek: panie muszą założyć męskie stroje.

Wczoraj w Hiszpanii był dzień wolny od pracy. Wszystko po to, by dzieci mogły nacieszyć się prezentami. (interia.pl)

Nadawanie zapachów

Włókna trwałe i pachnące

Włókna i tkaniny o trwałym zapachu, a jednocześnie nawet kilkanaście razy mocniejsze od dotychczasowych, uzyskali rosyjscy naukowcy — informuje serwis InformNauka.

Technologie opracowali specjaliści od tekstyliów z uniwersytetu w Moskwie. Okazuje się, że zapach róży, hiacynta czy konwalii utrzymuje się co najmniej przez kilka miesięcy, a po praniu jest nawet silniejszy (aromat róży może przetrwać 20 prań). Zasadniczym elementem metody jest interakcja organicznych związków krzemu z substancjami zapachowymi. Ich mieszanina w postaci gęstej cieczy do impregnowania tkanin jest następnie podgrzewana i utwardza się. W gotowym wyrobie pod wpływem obecnej w powietrzu pary wodnej zapach stopniowo się uwalnia. Przy okazji obróbki związanej z nadawaniem włóknom zapachu rośnie ich trwałość. Przewiduje się produkcję między innymi perfumowanych dywanów i serwetek. (PAP)

## Pogoda

Noce jeszcze mroźniejsze

W ciągu najbliższych dni jeszcze bardziej się ochłodzi. Dziś bez większych opadów, tylko na wybrzeżu nieco pośnieży. W dzień 4-9 mrozu.

Jutro raczej bez śniegu, z wyjątkiem wybrzeża. W nocy 13-18, w rejonach zachodnich 6-11 stopni mrozu, w dzień 5-10.

## Kalendarium

\* Środa (7. I) jest 7 dniem 2004 roku.

Do końca roku pozostało 360 dni.

\* Znak Zodiaku — Koziorożec.

\* Imieniny: Juliana, Lucjana, Rajmunda.

\* Wschód Słońca — 8.40, zachód — 16.10.

Długość dnia 7 godz. 30 min.

\* Księżyc. Pełnia — od 7 stycznia.

## Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs  
na 7 stycznia 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	2,7218
Dolar australijski	2,0870
1000 rubli białoruskich	1,2587
Dolar kanadyjski	2,1181
Frank szwajcarski	2,2142
Korona czeska	0,1067
Korona duńska	0,4637
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,8948
100 forintów węgierskich	1,3168
Juanie chińskie	0,3288
Łat łotewski	5,1211
Korona norweska	0,4101
Złoty polski	0,7347
Rubel rosyjski	0,0930
Korona szwedzka	0,3811
1 mln lir tureckich	1,9674
Griwna ukraińska	0,5104
Korona słowacka	0,0839

ŚWIEŻY SOK Z KIEŁKÓW PSZENICY ORAZ KONCENTROWANY SOK Z KIEŁKÓW JEĆMIENIA „GREEN MAGMA”

Usuwa zmęczenie, napięcie, zwiększa zdolność do pracy, dodaje energii, wzmacnia krew i system odpornościowy, toteż warto stosować:

podczas rekonwalescencji;  
przy niedokrwistości;  
przy kamicy nerek;  
przy zakłóceniach potencji;  
przy pracy z komputerem;  
przy wyczerpaniu fizycznym i umysłowym;  
przy intensywnym uprawianiu sportu;  
w przypadku ciąży i karmienia.

Przedsiębiorstwo Ind. J. Davidonienė „ENZIMAS”, Vilnius, ul. Ankiščių 8-16, tel. 249 62 95; 258 62 41 (d); kom. (8-686) 67361 Pracujemy H-V w godz. 10-18, V — w godz. 10-17.

(Zam. 486)

Kazimierz Wielki, Kochanowski i Wajda w jednej szopce

## Słynne osobistości związane z Radomiem

Jedenaście postaci znanych ludzi urodzonych w Radomiu i związanych z tym miastem jest częścią ekspozycji „Szopki Noworoczne”, którą przygotowało tutaj Muzeum Okręgowe im. Jacka Malczewskiego.

Muzeum wystawiło trzy szopki: tradycyjną z biblijnymi postaciami, krakowską — kolorową i oświetloną, z ruchomą postacią Lajkonika — z Muzeum Historycznego w Krakowie oraz szopkę nawiązującą do krakowskiego teatru „Zielony Balonik” z czterema postaciami: Jacka Malczewskiego, Michalika, Tadeusza Boya-Zeleńskiego i Lucjana Rydla.

Szopkom towarzyszy jedenaście manekinów przedstawiających słynne osobistości związane z Radomiem.

Król Kazimierz Wielki (1310-1370), który ok. 1340 roku założył Radom, a cztery lata później nadał mu prawo magdeburskie.

Król Zygmunt II August (1520-1572) był protektorem sztuki i nauki, utrzymał tolerancję wyznaniową. W Radomiu witał Barbarę Radziwiłłównę, która przyjechała tu po raz pierwszy z Litwy.

Adam Gaska, który żył w XVII wieku, był członkiem radomskiego magistratu. Według legendy, w 1656 roku podczas potopu

szwedzkiego zatrzymał się u niego król Szwecji, Karol X Gustaw.

Jan Łaski (1456-1531) był wielkim kanclerzem koronnym, prymasem, współtwórcą urzędowego zbioru polskiego prawa publicznego i sądowego, tzw. Statutu Łaskiego.

Jan Kochanowski (1530-1584) — poeta i humanista, mieszkał w Czarnolesie niedaleko Radomia. Malarz Jacek Malczewski (1854 — 1929) urodził się w Radomiu. W tym mieście tworzył Józef Brandt (1841-1915) — malarz scen historyczno-rodzajowych.

Z Radomia wywodził się lekarz Tytus Chałubiński (1820- 1889) — współodkrywcą Zakopanego, pro-

pagator Tatr i taternictwa. Tutaj urodził się też Leszek Kołakowski (ur. 1927) — filozof, profesor, laureat wielu nagród, m.in. pokojowej nagrody księgarzy niemieckich i biblioteki kongresu USA. W Radomiu mieszkał przez kilka lat Andrzej Wajda (ur. 1926) — reżyser filmowy i teatralny, zdobywca Oscara, honorowy obywatel Radomia.

Wyróżniony został także obecny przewodniczący Rady Miejskiej, architekt Tadeusz Derlatka (ur. 1940), którego postać znalazła się na ekspozycji. Derlatka opracował plan zagospodarowania radomskiego grodziska Piotrówka. (onet.pl)

W dzień i w nocy niemoralne propozycje

## Numer po agencji towarzyskiej

Zakup telefonu komórkowego sprawił, że starsze małżeństwo z Rypina w Polsce nęcano propozycjami o charakterze seksualnym.

Małżonkowie zdecydowali się na zakup telefonu komórkowego. Załatwili formalności, został im przydzielony numer. Tuż po transakcji aparat ciągle dzwonił, nieznanne osoby nie dawały im spokoju przez całą dobę.

Odbierali też dziesiątki SMS-ów. Dokuczliwa była nie tyle liczba połączeń, ale przede wszystkim ich treść. Rozmówcy i autorzy liścików kierowali bowiem do nich propozycje seksualne. Wiele osób chciało skorzystać z usług seksualnych, umówić się na spotkanie erotyczne.

Gdy małżonkowie pytali, dlaczego właśnie do nich kierowane są takie oburzające, niemoralne propozycje, rozmówcy odpowiadali, że ten numer telefonu podawano w wielu czasopiśmie, jako kontakt z agencją świadczącą usługi seksualne.

Małżonkowie zwrócili się o pomoc do Prokuratury Rejonowej w Rypinie. „Przeżywamy piekło w dzień i w nocy” — stwierdzili. Jednocześnie sami interweniowali u operatora sieci komórkowej. Poskutkowało. Numer im zmieniono.

Poinformowano też, że jeśli ktoś rezygnuje z telefonu i przypisanego mu numeru, to po pewnym czasie numer ten przydzielany jest innej osobie. Tak było w ich przypadku. (PAP)

Psy największym przysmakiem pytona-giganta

## Rekordowo długi gad



Pytony to najdłuższe węże na świecie

Fot. archiwum

W Indonezji złapano pytona, który ma 14 metrów długości i waży 450 kilogramów. Jeżeli wiadomość zostanie potwierdzona przez badaczy, jest to największy wąż, jakiego udało się schwycić.

Do ZOO w wiosce Curugsewu napływają setki zwiedzających, którzy chcą zobaczyć ogromnego gada. Do tej pory największy wąż żyjący w niewoli, który został wpi-

sany do Księgi Rekordów Guinnessa, mierzył 9,7 metra długości, a najcięższy pyton złapany w Illinois w USA ważył 182 kilogramy.

Prasa donosi, że rekordowy wąż je trzy do czterech psów miesięcznie. Pytony to najdłuższe węże na świecie. Potrafią zjeść zwierzę wielkości owcy, a znane były także przypadki, że zabijały ludzi.

(onet.pl)

Opr. W. D.

## Uśmiechnij się

Podczas klasówki nauczyciel mówi:  
— Wydaje mi się, że słyszę jakieś głosy...  
Głos z sali:  
— Mnie też, ale ja się leczę...

\*\*\*

Po przyjeździe z Afryki policjant chwali się kolegom:

— Polowałem na różne zwierzęta: słonie, tygrysy, gazy, lwy, plisnoty...  
— Co to są plisnoty?  
— To takie czarne, biegną przed lufą karabinu i woła: „Please, no!”



Stale sprzedajemy

Opałowe prasowane  
BRYKIETY TORFOWE

w opakowaniu po 40 - 45 kg,  
lub bez opakowania  
z dostarczeniem

Węgiel Kuzbaski



tel. (5) 249 53 86

(Zam. 298) tel.kom. 8 685 45720